

ไวยากรณ์ภาษาจีน

ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ

汉语语法——特殊动词谓语句

รัฐพร ปานมณี

สาขาภาษาจีน คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา

ไวยากรณ์จีน

ประโยคที่คำกริยา

เป็นบทกริยาชนิดพิเศษ

汉语语法—特殊动词谓语句

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ
汉语语法--特殊动词谓语句

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

National Library of Thailand Cataloging in Publication data

รัฐพร ปานมณี

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ

汉语语法--特殊动词谓语句

-- พิมพ์ครั้งที่ 1. -- ชลบุรี

ISBN 978-616-612-712-6

จัดทำโดย : รัฐพร ปานมณี

สาขาวิชาภาษาจีน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

169 ถนนลงหาดบางแสน ตำบลแสนสุข อำเภอเมืองชลบุรี

20130

พิมพ์ครั้งที่ 1 : พฤษภาคม 2567

พิมพ์ที่ : ตันบุญการพิมพ์

418 ถนนสุขุมวิท ตำบลแสนสุข อำเภอเมืองชลบุรี 20130

คำนำ

หนังสือ“ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ (汉语语法--特殊动词谓语句)”เล่มนี้ เขียนขึ้นจากความตั้งใจของผู้เขียนที่ต้องการสรุปและอธิบายหลักไวยากรณ์จีนในเรื่องประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษเป็นภาษาไทยโดยการนำประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนของผู้เขียนมาเป็นข้อมูลเสริมทฤษฎีไวยากรณ์จีนที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียนชาวไทยโดยเฉพาะ

ประกอบกับปัจจุบันหนังสือและตำราไวยากรณ์ภาษาจีนกลางที่เขียนอธิบายเป็นภาษาไทยยังมีไม่มากนัก โดยเฉพาะสรุปประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษนี้เป็นประโยคที่ผู้เรียนไม่ว่าจะเป็นนักเรียน นิสิตนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน หรือบุคคลทั่วไปที่สนใจศึกษาภาษาจีน ต่างจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้เพื่อนำไปใช้ต่อยอดในการเรียนและการใช้ภาษาจีนในระดับที่สูงขึ้นต่อไป เช่นการใช้สนทนาในการทำงาน การเตรียมตัวเพื่อสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีน (HSK) หรือการสอบ A – Level 87 เป็นต้น โดยหนังสือเล่มนี้เหมาะสำหรับผู้เรียนภาษาจีนที่ต้องการต่อยอดความรู้ด้านไวยากรณ์ในระดับที่สูงขึ้น หรือผู้ที่มีความรู้ภาษาจีนในระดับกลาง

ผู้เขียนหวังว่าหนังสือเล่มนี้จะมีประโยชน์ต่อผู้อ่านไม่มากนักน้อย หากมีข้อผิดพลาดประการใดผู้เขียนขอน้อมรับและจะนำไปปรับปรุงเพื่อพัฒนาต่อไปในโอกาสหน้า

รัฐพร ปานมณี

สารบัญ

บทที่ 1	- 1 -
ประโยค.....	- 1 -
บทที่ 2	- 3 -
ส่วนประกอบของประโยค.....	- 3 -
บทประธาน	- 5 -
主语	- 5 -
บทกริยา	- 8 -
谓语	- 8 -
บทกรรม.....	- 12 -
宾语	- 12 -
บทขยายนาม.....	- 15 -
定语	- 15 -
บทขยายบทกริยา.....	- 20 -
状语	- 20 -
บทเสริมบทกริยา.....	- 26 -
补语	- 26 -
บทที่ 3	- 35 -
โครงสร้างของประโยค	- 35 -
句子结构.....	- 35 -
โครงสร้างพื้นฐานของประโยคเชิงเดี่ยว	- 37 -

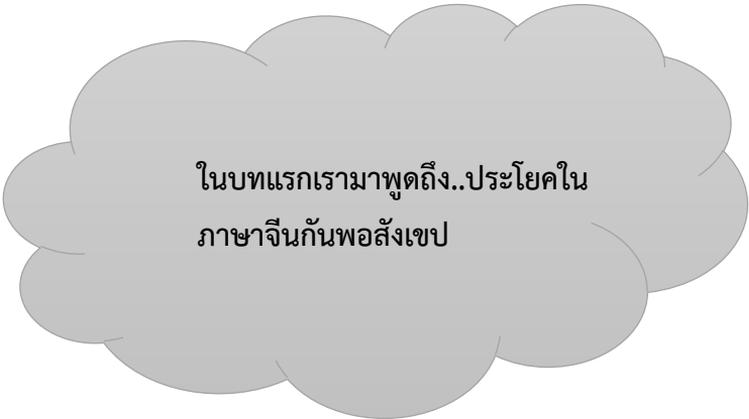
单句的基本结构	- 37 -
ประโยคเชิงซ้อน	- 42 -
复句	- 42 -
บทที่ 4	- 46 -
ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยา.....	- 46 -
动词谓语句	- 46 -
บทที่ 5	- 54 -
ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ.....	- 54 -
特殊的动词谓语句	- 54 -
1. ประโยค 是	- 67 -
“是”字句	- 67 -
2. ประโยค 有	- 63 -
“有”字句	- 63 -
3. ประโยค 把	- 72 -
“把”字句	- 72 -
4. ประโยค 被	- 84 -
“被”字句	- 84 -
5. ประโยคกริยาเชื่อมกริยา	- 93 -
连动句	- 93 -
6. ประโยคกริยาเชื่อมกริยา	- 103 -
兼语句	- 103 -

7. ประโยคแสดงการดำรงอยู่.....	- 111 -
存现句	- 111 -
ภาคผนวก	- 121 -

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ
汉语语法—特殊动词谓语句

บทที่ 1

ประโยค

ในบทแรกเรามาพูดถึง..ประโยคใน
ภาษาจีนกันพอสังเขป

01 ประโยค 句子

ในการสื่อสารนั้น หน่วยภาษาที่สามารถแสดงความหมายได้อย่างสมบูรณ์ได้
โดยลำพังนั้น เราเรียกว่า “ประโยค”

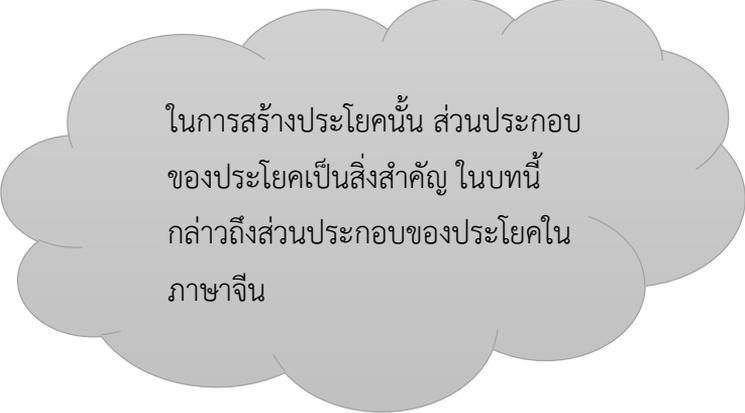
ประโยคในภาษาจีนแบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ ประโยคเชิงเดี่ยว
(เอกรรณประโยค) (单句) กับประโยคเชิงซ้อน
(อนักรณประโยค) (复句) ประโยคเชิงเดี่ยวยังสามารถแบ่งออกเป็นประโยคภาคคู่
(双部句) กับประโยคภาคเดี่ยว (单部句)

ประโยคภาคคู่จะประกอบไปด้วยภาคประธาน และภาคแสดงอย่างครบถ้วน
ดังนั้นเราจึงเรียกว่า ประโยคที่มีภาคประธาน - ภาคแสดงครบ (主谓句) เช่น
“我们学习语法。” ภาคประธาน ในประโยคนี้คือ “我们” ส่วน “学习语
法” คือภาคแสดง

ประโยคภาคเดี่ยว คือ ประโยคที่จะไม่ปรากฏภาคประธานและภาคแสดง
พร้อมกันทั้งสองส่วน เช่น “走!” และ “老师呢?” ประโยคภาคเดี่ยวจึงเรียกอีก
อย่างว่า ประโยคที่ภาคประธาน-ภาคแสดง ไม่ครบ (非主谓句) บทกริยา
(谓语) ของประโยคภาษาจีนสามารถทำหน้าที่โดยคำเนื้อหา (实词) ได้
โดยตรง ซึ่งไม่ได้จำกัดอยู่เพียงแค่คำกริยาเท่านั้น

บทที่ 2

ส่วนประกอบของประโยค

ในการสร้างประโยคนั้น ส่วนประกอบ
ของประโยคเป็นสิ่งสำคัญ ในบทนี้
กล่าวถึงส่วนประกอบของประโยคใน
ภาษาจีน

02 ส่วนประกอบของประโยค 句子成分

ส่วนประกอบของประโยค 句子成分

ประโยค คือ หน่วยภาษาที่เล็กที่สุด ที่สามารถใช้แสดงความหมายในการสื่อสารได้อย่างอิสระ ประโยคเกิดขึ้นจากคำกับวลีประกอบกันตามความสัมพันธ์ทางไวยากรณ์ ตามหน้าที่และการใช้งานของคำและวลีในประโยค โดยสามารถจำแนกส่วนประกอบของประโยคออกเป็นส่วนต่างๆ ได้ ซึ่งประโยคในภาษาจีนจะมีส่วนประกอบด้วยกัน 6 ส่วน ดังนี้

1. บทประธาน 主语
2. บทกริยา 谓语
3. บทกรรม 宾语
4. บทขยายนาม 定语
5. บทขยายบทกริยา 状语
6. บทเสริมบทกริยา 补语

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ 汉语语法—特殊动词谓语句

บทประธาน

主语

ประโยคในภาษาจีนส่วนใหญ่จะประกอบด้วยภาคประธาน และภาคแสดง โดยจะมีคำหลักในภาคประธาน “中心语” เป็นเป้าหมายในการบรรยาย การพรรณนา หรือในการอธิบายของภาคแสดง หรือนับว่าเป็นหัวเรื่องของภาคแสดง เช่น

ภาคประธาน (主语部分)		ภาคแสดง (谓语部分)
	บทประธาน (主语)	
她	妈妈	去。
他	的鞋子	很好看。

จากประโยคตัวอย่างในตารางด้านบน “她妈妈”、“他的鞋子” คือภาคประธาน โดยมีคำว่า “妈妈”、“鞋子” เป็นคำหลักของภาคประธานซึ่งก็คือบทประธานนั่นเอง

ในกรณีที่ภาคประธานมีคำเพียงคำเดียว คำคำนั้นก็คือบทประธาน เช่น

她来。

同学们可爱。

他是医生。

ลักษณะสำคัญทางไวยากรณ์ของบทประธาน
(主语的语法特点)

- (1) บทประธานอยู่หน้าบทกริยาเสมอ
- (2) บทประธานส่วนใหญ่จะทำหน้าที่โดยคำนาม คำสรรพนาม หรือวลีที่มีลักษณะคำนาม แต่บางครั้งคำหรือวลีประเภทอื่นๆ ก็ทำหน้าที่เป็นบทประธานได้
- (3) บทประธานอาจเป็นผู้กระทำ หรือเป็นผู้ถูกกระทำ หรืออยู่ในลักษณะอื่นๆ ก็ได้
- (4) อาจมีคำหรือวลีที่เป็นบทขยายนาม ทำหน้าที่ขยายความหรือจำกัดความวางหน้าบทประธานทำหน้าที่ขยายความหรือจำกัดความก็ได้

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ
汉语语法—特殊动词谓语句

คำและวลีที่สามารถทำหน้าที่เป็นบทประธานมีอะไรบ้าง

คำ

1. คำนาม (名词) : 天气很热。
2. คำสรรพนาม (代词) : 我们爱中文。
3. คำกริยา (动词) : 学习非常重要。
4. คำคุณศัพท์ (形容词) : 努力是我们的特点。
5. คำบอกจำนวน (数词) : 一分钟等于六十秒。
6. คำลักษณนามซ้ำคำ (量词重叠) : 个个都很好玩。

วลี

1. วลีรวมความ (联合词组) :
小明和小丽都是大学生。
2. วลีบทประธาน บทกริยา (主谓词组) :
我们明天去更好。
3. วลีกริยา กรรม (动宾词组) :
开车要注意安全。
4. วลีขยายความ (偏正词组) :
早睡早起对身体有好处。
5. วลีตัวเลขลักษณนาม (数量词组) :
(这种衣服布料很好,) 一件多少钱?

ภาคแสดง (บทกริยา)
谓语

ภาคแสดง (บทกริยา) คือบทที่ทำหน้าที่บรรยาย หรืออธิบายบทประธาน เพื่อบอกกล่าว หรือชี้แจงว่าบทประธานคือใคร คือสิ่งใด หรืออธิบายว่าบทประธานทำอะไร หรือ เป็นเช่นไร เป็นต้น เช่น

姐姐是老师。

爸爸会唱中文歌。

ทั้ง “是老师” และ “会唱中文歌” ต่างก็เป็นภาคแสดง ส่วน “是” และ “唱” เป็นบทกริยาทำหน้าที่เป็นคำหลักของภาคแสดง ซึ่งก็คือบทกริยานั่นเอง

ลักษณะสำคัญทางไวยากรณ์ของบทกริยา
(谓语的语法特点)

- (1) ภาคแสดงหรือบทกริยาจะถูกวางไว้หลังบทประธานเสมอ
- (2) คำชนิดต่างๆ หรือวลีส่วนใหญ่สามารถทำหน้าที่เป็นภาคแสดงหรือบทกริยา ได้โดยตรง โดยไม่ต้องมีเครื่องหมายใดๆ มากำกับ
- (3) ภาคแสดงหรือบทกริยาของประโยคภาษาจีนส่วนใหญ่มักจะเป็นคำกริยา และคำกริยาที่เป็นบทกริยาจะไม่มี การเปลี่ยนรูป
- (4) ด้านหลังของภาคแสดงหรือบทกริยาที่เป็นคำกริยา สามารถวางด้วยบทกรรม บทเสริมบทกริยา หรือคำเสริมอาการตามหลังได้
- (5) ด้านหลังของภาคแสดงหรือบทกริยาที่เป็นคำคุณศัพท์สามารถวางบทเสริม

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ 汉语语法—特殊动词谓语句

บทกริยาตามหลังได้

- (6) ด้านหน้าของภาคแสดงหรือบทกริยาสามารถวางบทขยายบทกริยาที่แสดงการขยายความ หรือจำกัดความชนิดต่างๆได้

คำและวลีที่สามารถทำหน้าที่เป็นภาคแสดงหรือบทกริยามีอะไรบ้าง

คำ

1. คำนาม (名词) : 今天春节。
2. คำสรรพนาม (代词) : 我的汉语怎么样?
3. คำกริยา (动词) : 老师教, 学生学。
4. คำคุณศัพท์ (形容词) : 泰国的夏天很热。
5. คำบอกจำนวน (数词) : 我二十。

วลี

1. วลีรวมความ (联合词组) : 这个同学活泼可爱。
2. วลีบทประธาน บทกริยา (主谓词组) : 他肚子很圆。
3. วลีขยายความ (偏正词组) : 玛丽黄头发、蓝眼睛。
4. วลีตัวเลขลักษณะนาม (数量词组) : 现在八点。
5. วลีตายตัว (固定词组) : 领导对员工一视同仁。

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาคณิตพิเศษ 汉语语法—特殊动词谓语句

จุดที่น่าสนใจ

(1) ความสัมพันธ์ระหว่างบทประธานกับภาคแสดงหรือบทกริยา

ความสัมพันธ์ระหว่างบทประธานกับภาคแสดงหรือบทกริยามีหลายรูปแบบ ถ้ามองจากความหมายและการใช้ บทประธานอาจจะเป็นผู้กระทำหรือเป็นผู้แสดงอาการ หรืออาจจะเป็นเป้าหมายของอาการก็ได้ ส่วนภาคแสดงหรือบทกริยาอาจแสดงถึงการกระทำ หรืออาการที่บทประธานเป็นผู้แสดงหรือรองรับ หรืออาจจะเป็นการอธิบาย หรือการวิเคราะห์เกี่ยวกับบทประธานก็ได้ เช่น

爸爸拿走了厨房里的苹果。

(บทประธานเป็นผู้กระทำอาการของภาคแสดงหรือบทกริยา)

箱子搬走了。

(บทประธานไม่ได้เป็นผู้กระทำอาการของภาคแสดงหรือบทกริยา แต่เป็น

ผู้ถูกกระทำ)

我们都是大学生。

(ภาคแสดงหรือบทกริยาวินิจฉัยบทประธาน)

这位明星很低调。

(ภาคแสดงหรือบทกริยาพรรณนาบทประธาน)

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ 汉语语法—特殊动词谓语句

(2) คำกริยาที่เป็นภาคแสดงหรือบทกริยา 动词做谓语

จุดนี้จะต้องระวังเป็นพิเศษคือ คำกริยาทำหน้าที่เป็นบทกริยาจะไม่มีการเปลี่ยนรูป ไม่ว่าจะบทประธานจะเป็นเอกพจน์หรือพหูพจน์ จะเป็นบุรุษสรรพนามที่เท่าไร จะเป็นเพศใด จะเป็นคำหรือวลีชนิดใด รูปคำกริยาที่เป็นบทกริยาต่างไม่มีการเปลี่ยนรูปทั้งสิ้น เช่น:

她去南方。

我去外国。

你们去吗？

ใน 3 ประโยคนี้แม้ว่าบุรุษ เพศ และพจน์จะต่างกัน แต่คำกริยาที่เป็นบทกริยาก็ยังคงเป็น “去” เหมือนเดิม

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ 汉语语法—特殊动词谓语句

บทกรรม 宾语

บทกรรม คืออะไร

โดยปกติแล้ว ด้านหลังของคำกริยาที่เป็นภาคแสดงหรือบทกริยาจะสามารถมีส่วนประกอบที่เชื่อมโยงกันได้เพื่อแสดงถึงเป้าหมายของการกระทำ แสดงผลของการกระทำ แสดงถึงสถานที่ที่การกระทำบรรลุถึงเป้าหมาย หรืออาจจะแสดงถึงเครื่องมือที่ใช้ในการกระทำก็ได้ โดยส่วนประกอบที่เชื่อมโยงหลังบทกริยาเช่นนี้เรียกว่า “บทกรรม” นั่นเอง

คำกริยาที่เป็นภาคแสดง (บทกริยา) 谓语动词	+ บทกรรม 宾语	ความหมายของกรรม
看	小说	แสดงถึงเป้าหมาย
编	书籍	แสดงถึงเป้าหมาย

ลักษณะสำคัญทางไวยากรณ์ของบทกรรม 宾语的语法特点

- (1) บทกรรมจะวางอยู่หลังคำกริยาที่เป็นบทกริยา
- (2) ส่วนใหญ่บทกรรมมักจะ มีคำนามและคำสรรพนามมารับหน้าที่เป็นบทกรรม แต่บางกรณีอาจมีคำหรือวลีประเภทต่างๆ มาทำหน้าที่เป็นบทกรรมได้ โดยไม่ต้องใช้เครื่องหมายใดๆ ได้ด้วยเช่นกัน

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ
汉语语法—特殊动词谓语句

- (3) บทกรรมอาจเป็นผู้ถูกกระทำอาการ หรือเป็นผู้กระทำอาการ หรืออาจอยู่ในลักษณะอื่นๆ ก็ได้
- (4) หน้าบทกรรมอาจมีคำชนิดต่างๆ หรือวลีที่เป็นบทขยายนาม ทำหน้าที่ขยายความหรือจำกัดความ

คำและวลีที่สามารถทำหน้าที่เป็นบทกรรมมีอะไรบ้าง

1. คำนาม (名词) :
我们看足球比赛。
2. คำสรรพนาม (代词) :
我们去过那儿。
3. คำกริยา (动词) :
弟弟特别喜欢游泳。
4. คำคุณศัพท์ (形容词) :
开车的时候要注意安全。
5. คำบอกจำนวน (数词) :
我的房间号是六零三。

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ
汉语语法—特殊动词谓语句

วลี

1. วลีรวมความ (联合词组) : 老师找我和你。
2. วลีบทประธาน บทกริยา (主谓词组) : 这是他第一次去中国。
3. วลีกริยา กรรม (动宾词组) : 我爱开玩笑。
4. วลีขยายความ (偏正词组) : 老师表示很理解。
5. วลีตัวเลขลักษณะนาม (数量词组) : (这本书)我刚看了两页。
6. วลีเสริมความ (补充词组) : 我觉得累得很。
7. วลีบอกทิศทาง (方位词组) : 老师在我前边儿。
8. วลีตายตัว (固定词组) : 我去过很多中国的名胜古迹。
9. วลี “的” (“的”结构) : 我喜欢红的。
10. วลีคำเท่าเทียม (同位词组) : 这件事老师已经通知我们俩了。

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ 汉语语法—特殊动词谓语句

บทขยายนาม

定语

บทขยายนามคือคำหรือวลีที่ขยายความหรือ จำกัดความบทประธานหรือบทกรรม โดยคำที่ถูกริยาขยายความหรือจำกัดความนั้น เรียกว่าคำหลัก (中心语) บทขยายนามจะเป็นส่วนประกอบที่อยู่ข้างหน้าคำหลักเพื่อบอกถึงคุณสมบัติ ลักษณะ ข้อมูล จำนวน สังกัด สถานที่ เวลา รวมถึงขอบเขต เช่น

บทขยายนามที่อยู่ข้างหน้าบทประธาน

บทขยายนาม + คำหลัก (บทประธาน) + บทกริยา + (บทกรรม)

定语 + 中心语(主语) + 谓语 + (宾语)

เช่น

他姐姐是一个大明星。

这套名著是她的。

我的汉语老师是中国人。

บทขยายนามที่อยู่ข้างหน้าบทกรรม

บทประธาน + บทกริยา + บทขยายนาม + คำหลัก (บทกรรม)

主语 + 谓语 + 定语 + 中心语(宾语)

เช่น

我要买两双皮鞋。

他们在公园里。

她喜欢粉红色

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ
汉语语法—特殊动词谓语句

ลักษณะสำคัญทางไวยากรณ์ของบทขยายนาม
定语的特点

- (1) บทขยายนามต้องวางไว้ด้านหน้าของคำหลักเสมอ
- (2) คำ เนื้อหา หรือวลีประเภทต่างๆ ต่างก็สามารถทำหน้าที่เป็นบทขยายนามได้
- (3) หลังบทขยายนามมักมี คำเสริมโครงสร้าง “的(de)” ตามหลังด้วยเสมอ

คำและวลีที่สามารถทำหน้าที่เป็นบทขยายนามมีอะไรบ้าง

คำ

1. คำนาม (名词) :
那是经理的外套。
2. คำสรรพนาม (代词) :
他很喜欢这儿的天气。
3. คำกริยา (动词) :
旅行的人都到了。
4. คำคุณศัพท์ (形容词) :
这儿没有空房间了。
5. คำบอกจำนวน (数词) :
学校的图书馆一共有七层。

วลี

1. วลีรวมความ (联合词组) :
妈妈答应了哥哥和弟弟的请求。
2. วลีบทประธาน บทกริยา (主谓词组) :
姐姐新买的那双鞋子是红色的。
3. วลีกริยา กรรม (动宾词组) :
参加比赛的球员都上场了。
4. วลีขยายความ (偏正词组) :
她是汉语老师的女朋友。
5. วลีตัวเลขลักษณนาม (数量词组) :
我买了两条红衣。
6. วลีเสริมความ (补充词组) :
用完的东西应该放回原地。
7. วลีบอกทิศทาง (方位词组) :
学校门口对面的火锅店开业了。
8. วลีตายตัว (固定词组) :
李明是个多才多艺的人。
9. วลีบุพบท (介词结构) :
关于这个学期的学习计划的流程,
我们现在就开始实行。
10. วลีคำเท่าเทียม (同位词组) :
李丽同学的汉语水平很高。

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ 汉语语法—特殊动词谓语句

จุดที่น่าสนใจ

(1) ตำแหน่งของบทขยายนาม

ประเด็นที่ต้องระวังเป็นพิเศษคือ บทขยายนามต้องวางไว้หน้าคำหลักที่ถูกขยายความ หรือจำกัดความเสมอ ไม่สามารถสลับตำแหน่งได้ มิฉะนั้นโครงสร้างและความหมายจะเปลี่ยนไปอย่างสิ้นเชิง หรืออาจจะไม่ได้ความหมายประเด็นนี้ต้องระวังเป็นพิเศษ ยกตัวอย่างเช่น

บทขยายนาม + คำหลัก 定语 + 中心语	บทขยายนาม + คำหลัก 定语 + 中心语
后面的马路 ถนนด้านหลัง	马路的后面 ด้านหลังของถนน
右边的教室 ห้องเรียนด้านขวา	教室的右边 ด้านขวาของห้องเรียน

(2) บทขยายนามกับคำเสริมโครงสร้าง “的”

บทขยายนามบางบทด้านหลังต้องมี “的” บางบทไม่ต้องมี “的” ก็ได้ เช่น

① ตัวอย่างกรณีที่ต้องใช้ “的”

คำนาม (名) 病人的身体
 早上的新闻
 公园里的花

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ
汉语语法—特殊动词谓语句

คำสรรพนาม (代)	<u>她</u> 的裙子 <u>这里</u> 的风景 <u>那样</u> 的风格
คำคุณศัพท์ (形)	<u>快乐</u> 的时光 <u>红红</u> 的花
คำกริยา (动)	<u>参加</u> 的人 <u>讨论</u> 的内容

② ตัวอย่างกรณีที่ไม่ต้องใช้ “的”

คำนาม (名)	
แสดงคุณสมบัติ	<u>玻璃</u> 球 <u>砖</u> 戒
คำสรรพนาม (代)	
แสดงองค์กรหรือส่วนรวม	<u>我</u> 国 <u>我</u> 校
คำคุณศัพท์ (形)	
พยางค์เดียว	<u>高</u> 塔 <u>大</u> 楼

บทขยายบทกริยา
状语

บทขยายบทกริยา 状语 คำหรือวลีที่ทำหน้าที่ขยายความหรือจำกัดความบทกริยา คำที่ถูกขยายเรียกว่า คำหลัก 中心语 บทขยายบทกริยา คือส่วนประกอบที่ถูกวางไว้หน้าคำหลักเพื่อบอกเวลา สถานที่ ระดับ ขอบเขต สภาวะ การยืนยันคือ ปฏิเสธ การซ้ำ การเป็นผู้กระทำหรือถูกกระทำ เป้าหมาย สาเหตุ เป็นต้น เช่น

- บทขยายบทกริยาที่อยู่ข้างหน้าคำกริยาที่เป็นบทกริยา:

บทขยายบทกริยา + คำหลัก (คำกริยาที่เป็นบทกริยา)

状语. + 中心语(谓语动词)

เช่น

他昨天参加了一个晚会。

我们这边看看。

她不肯来。

晚上他又打了一个电话。

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ
汉语语法—特殊动词谓语句

- บทขยายบทกริยาที่อยู่ข้างหน้าคำคุณศัพท์ที่เป็นบทกริยา:

บทขยายบทกริยา + คำหลัก (คำคุณศัพท์ที่เป็นบทกริยา)
状语 + 中心语(谓语形容词)

เช่น

他非常谨慎。

他对人很热情。

他说话的声音不大。

- บทขยายบทกริยาที่อยู่ข้างหน้าบทกริยาชนิดอื่นๆ

奶奶已经七十岁了。

今天大概十度。

ลักษณะสำคัญของไวยากรณ์ของบทขยายบทกริยา
状语的语法特点

(1) บทขยายบทกริยาต้องอยู่ข้างหน้าคำหลัก.

เสมอ

(2) คำหรือวลีประเภทต่างๆ สามารถทำหน้าที่

เป็นบทขยายบทกริยาได้

(3) หลังบทขยายบทกริยามักตามด้วยคำเสริม

โครงสร้าง “地 (de)”

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ
汉语语法—特殊动词谓语句

คำและวลีที่สามารถทำหน้าที่เป็นบทขยายบทกริยามีอะไรบ้าง

คำ

1. คำนาม (名词) : 我每天下午练球。
2. คำกริยาวิเศษณ์ (副词) : 我经常去中国旅游。
3. คำกริยา (动词) : 老师称赞地点头。
4. คำคุณศัพท์ (形容词) : 这些字都要重写。
5. คำกริยานุเคราะห์ (助动词) : 我会游泳。
6. คำสรรพนาม (代词) : 这个字怎么写?

วลี

1. วลีรวมความ (联合词组) : 他失望后悔地哭了。
2. วลีบทประธาน บทกริยา (主谓词组) : 弟弟心急地等着妈妈的答复。
4. วลีขยายความ (偏正词组) : 老师不同意地摇了摇头。
5. วลีตัวเลขลักษณนาม (数量词组) : 你这遍写得小了一些。
6. วลีบอกทิศทาง (方位词组) : 我们在校园里逛逛。

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ 汉语语法—特殊动词谓语句

จุดที่น่าสนใจ

(1) ตำแหน่งของบทขยายบทกริยา

ประเด็นที่ต้องระวังเป็นพิเศษคือ บทขยายบทกริยาจำเป็นต้องวางไว้หน้า
คำหลักที่ถูกขยายความหรือโดนจำกัดความเสมอ ไม่สามารถวางไว้ข้างหลังได้
เช่น

她不喜欢游泳。

× 他喜欢不滑冰

老师对我说：“别迟到了。”

× 老师说对我“别迟到了。”

他们用汉语对话。

× 他们对话用汉语。

(2) บทขยายบทกริยากับคำเสริมโครงสร้าง “地”

บทขยายบทกริยาบางบทด้านหลังต้องใช้ “地” บางบทไม่ต้องใช้ “地”

① ตัวอย่างกรณีที่ต้องใช้ “地”

คำกริยา (动) 老师赞赏地看着毕业的学生。

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ 汉语语法—特殊动词谓语句

คำคุณศัพท์ (形)

-คำพยางค์คู่ที่เป็นคำควบชนิดคำกริยา 爸爸高兴地笑了

-รูปซ้ำคำของคำพยางค์คู่ 我舒舒服服地睡了一天觉。

② ตัวอย่างกรณีที่ไม่ต้องใช้ “地”

คำนาม (名) 晚上我们参加聚会。

我昨天接到了通知。

คำกริยาวิเศษณ์ (副) 广告已经播出去了。
大家都都参加了这次运动会。

③ ลำดับของคำกริยาวิเศษณ์กรณีเมื่อต้องใช้ร่วมกัน

คำกริยาวิเศษณ์บางคำมักใช้ร่วมกันเพื่อทำหน้าที่เป็นบทขยายบทกริยา ในกรณีที่คำกริยาวิเศษณ์ใช้ร่วมกัน จะต้องระวังลำดับก่อนหลัง โดยปกติแล้วส่วนขยายมักจะอยู่ข้างหน้าของส่วนที่ถูกขยายเสมอ จะวางผิดตำแหน่งไม่ได้ เพราะจะทำให้ความหมายผิดเพี้ยนได้ หรืออาจจะไม่ได้ความหมายที่ต้องการสื่อสารได้ เช่น

很多学生都常常参加学校的活动。

× 常常都

那些不好的事情我已经不记得了。

× 不已经

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ
汉语语法—特殊动词谓语句

④ “很少” เป็นบทขยายบทกริยา

เมื่อต้องการเน้นระดับว่าน้อยมาก สามารถใช้ “很” เป็นบทขยายบทกริยาได้ แต่ในกรณีนี้ไม่สามารถเปลี่ยนใช้ “很多” แทนได้ เช่น

这里很少下雪。

× 很多下雪

她平时很少出门。

× 很多出门

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ 汉语语法—特殊动词谓语句

บทเสริมบทกริยา 补语

บทเสริมบทกริยา คือ คำหรือวลีที่ใช้เสริมความหรือใช้ในการชี้แจงข้อมูลเพิ่มเติมด้านหลังของคำกริยาหรือคำคุณศัพท์ที่เป็นบทกริยา (คำหลัก 中心语) อาจพูดได้ว่าบทเสริมบทกริยา คือ ส่วนประกอบข้างหลังคำหลัก บางครั้งอาจใช้ในการเสริมความเพื่อชี้แจงเกี่ยวกับเวลา จำนวน ระดับ ผล ทิศทาง หรือความเป็นไปได้ และบางครั้งอาจเป็นการอธิบายหรือ ชี้แจงถึงคุณสมบัติ ลักษณะ จำนวน หรือระดับของของสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้ด้วยเช่นกัน เช่น

1.

คำกริยา (动)	บทเสริมบทกริยา (补语)
听	懂 (คำกริยา)
洗	干净 (คำคุณศัพท์)

2.

คำคุณศัพท์ (形)	บทเสริมบทกริยา (补语)
漂亮	多了 (คำคุณศัพท์)
美	极了 (คำกริยาวิเศษณ์)

ลักษณะสำคัญทางไวยากรณ์ของบทเสริมบทกริยา
补语的语法特点

- (1) บทเสริมบทกริยาต้องวางไว้ข้างหลังคำหลักเสมอ
- (2) คำและวลีที่ทำหน้าที่เป็นบทเสริมบทกริยา ส่วนใหญ่คือ
คำคุณศัพท์ คำกริยา วลีตัวเลข-ลักษณนาม และวลีเสริมความ
- (3) ระหว่างบทเสริมบทกริยากับคำหลักมักมีคำเสริมโครงสร้าง
“得 (de)” อยู่ด้วย
- (4) ด้านหลังคำกริยาที่เป็นบทกริยา ที่มีบทเสริมบทกริยาอยู่
ปกติแล้วจะมีบทกรรมตามหลังด้วยก็ได้

ชนิดของบทเสริมบทกริยา

补语的种类

หากพิจารณาจากความหมายและลักษณะเด่นของโครงสร้างแล้ว โดยทั่วไปเราสามารถแบ่ง บทเสริมบทกริยาออกเป็น 5 ประเภท ดังนี้

1. บทเสริมบอกผล 结果补语
- (2) บทเสริมบอกระดับ 程度补语
- (3) บทเสริมบอกจำนวน 数量补语
- (4) บทเสริมบอกทิศทาง 趋向补语
- (5) บทเสริมบอกความเป็นไปได้ 可能补

ด้านล่างจะอธิบายถึงบทเสริมบทกริยาทั้ง 5 ประเภทโดยสังเขป ดังนี้

① บทเสริมบอกผล 结果补语

บทเสริมบอกผลคือ ส่วนที่ชี้แจงเพิ่มเติมด้านหลังคำกริยาที่เป็นบทกริยาเพื่อแสดงผลของการกระทำ เช่น

คำกริยา (动)	บทเสริมบอกผล (结果补语)
写	对 (คำคุณศัพท์)
学	会 (คำกริยา)

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ 汉语语法—特殊动词谓语句

ลักษณะสำคัญทางไวยากรณ์ของบทเสริมบอกผล

- ระหว่างบทเสริมบอกผลและ คำหลักจะต้องเชื่อมติดกัน
- ส่วนใหญ่จะมีคำกริยา และคำคุณศัพท์ที่จะทำหน้าที่เป็นบทเสริมบอกผล
- วลีกริยา-ส่วนเสริมที่มีบทเสริมบอกผล จะสามารถมีบทกรรมตามหลังได้
- รูปปฏิเสธของวลีกริยา-ส่วนเสริมที่มีบทเสริมบอกผลโดยปกติแล้วมักจะใช้คำกริยา วิเศษณ์แสดงการปฏิเสธ “没 (有)” วางไว้หน้าคำกริยาที่เป็นบทกริยา แต่ บางครั้งต้องใช้ “不” ในการปฏิเสธ

②บทเสริมบอกระดับ 程度补语

บทเสริมบอกระดับคือ คำหรือวลีที่ทำหน้าที่ชี้แจงเพิ่มเติมด้านหลังของบทกริยา (คำกริยาหรือคำคุณศัพท์) ซึ่งจะเกี่ยวกับระดับการดำเนินการของการกระทำ หรือเกี่ยวกับระดับของสภาพ คุณสมบัติ ลักษณะของสิ่งต่างๆ เช่น

1.

บทประธาน 主语	คำหลัก (คำกริยาที่เป็น บทกริยา)	คำเสริม โครงสร้าง “得”	บทเสริมบอกระดับ 程度补语
他	做	得	不好
她	说	得	有道理

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ
汉语语法—特殊动词谓语句

2.

บทประธาน 主语	คำหลัก (คำคุณศัพท์ที่เป็นบทกริยา)	คำเสริม โครงสร้าง “得”	บทเสริมบอกระดับ 程度补语
他	累	得	很
她	漂亮	得	很

ลักษณะสำคัญทางไวยากรณ์ของบทเสริมบอกระดับ
程度补语的语法特点

- ระหว่างบทเสริมบอกระดับกับคำหลักต้องใช้คำเสริมโครงสร้าง “得 (de)” (ยกเว้น “极了”)
- บทเสริมบอกระดับอาจทำหน้าที่โดยคำคุณศัพท์ คำชนิดต่างๆ และ วลีชนิดต่างๆก็ได้
- ถ้าบทเสริมบอกระดับเป็นคำคุณศัพท์ ในรูปปฏิเสธจะใช้คำกริยาวิเศษณ์แสดงปฏิเสธ “不” วางไว้หน้าคำคุณศัพท์ที่อยู่หลัง “得” แต่ถ้าเป็นวลี การเลือกใช้รูปปฏิเสธจะเป็นเฉพาะกรณีไป
- คำกริยาที่มีบทเสริมบอกระดับ สามารถมีบทกรรมตามหลังได้
- หลังคำกริยาที่เป็นบทกริยาที่มีบทเสริมบอกระดับ ไม่สามารถมีคำเสริมอาการ “了” “着” “过” ตามหลังได้

③ บทเสริมบอกจำนวน 数量补语

บทเสริมบอกจำนวนคือ คำหรือวลีที่แสดงจำนวนหรือปริมาณที่ชี้แจงเพิ่มเติมในด้านหลังของบทกริยา เกี่ยวกับระยะเวลาในการดำเนินการกระทำ ระยะเวลา สภาวะต่อเนื่องของการกระทำนั้นๆ รวมถึงจำนวนครั้งของการดำเนินการกระทำ หรือ การแสดง จำนวนเกี่ยวกับความยาว ความสูง ปริมาณของคนหรือของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยทั่วไปบทเสริมบอกจำนวนแบ่งได้เป็น 3 ประเภทดังนี้

- บทเสริมแสดงจำนวนครั้งของการกระทำ หรือเรียกว่า บทเสริมนับการกระทำ (动量补语)
- บทเสริมแสดงจำนวนช่วงเวลา หรือเรียกว่าบทเสริมนับเวลา (时量补语)
- บทเสริมแสดงจำนวนความยาว ความสูงหรือปริมาณเป็นต้น หรือเรียกว่าบทเสริมนับปริมาณ (名量补语)

ลักษณะสำคัญทางไวยากรณ์ของบทเสริมบอกจำนวน 数量补语的语法特点

- ระหว่างบทเสริมบอกจำนวนกับคำหลักต้องเชื่อมติดกันเสมอ
- ส่วนใหญ่วลีตัวเลข-ลักษณนามจะทำหน้าที่เป็นบทเสริมบอกจำนวน
- หลังคำกริยาที่เป็นบทกริยาที่มีบทเสริมบอกจำนวนสามารถมีบทกรรมตามหลังได้
- หลังคำกริยาหรือคำคุณศัพท์ที่เป็นบทกริยาที่มีบทเสริมบอกจำนวนโดยปกติสามารถตามด้วยคำเสริมอาการ “了” ได้

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ
汉语语法—特殊动词谓语句

④ บทเสริมบอกทิศทาง 趋向补语

บทเสริมบอกทิศทางคือ คำหรือวลีที่ใช้ในการชี้แจงเพิ่มเติมด้านหลังคำกริยาที่เป็นบทกริยาเกี่ยวกับทิศทางของการกระทำ โดย บทเสริมบอกทิศทางแบ่งได้เป็น 2 ประเภทดังนี้

1. บทเสริมบอกทิศทางแบบคำเดียว:

简单趋向补语:

来、去

คำหลัก + (คำกริยาที่เป็นบทกริยา) + บทเสริมบอกทิศทางแบบคำเดียว

回来 进去 拿来 送去

2. บทเสริมบอกทิศทางแบบคำผสม

复合趋向补语

上来 上去 下来 下去 进来

进去 出来 出去 回去 过来 起来 回来 过去

คำหลัก (คำกริยาที่เป็นบทกริยา) + บทเสริมบอกทิศทางแบบคำผสม
(วลีกริยา-ส่วนเสริม)

跑回来 走进去 拿出来 挂上去

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ 汉语语法—特殊动词谓语句

ลักษณะสำคัญทางไวยากรณ์ของบทเสริมบอกทิศทาง 趋向补语的语法特点

- บทเสริมบอกทิศทาง “来” กับ “去” ทิศทางที่แสดงนั้นจะเกี่ยวเนื่องกับตัวผู้พูดโดยตรง และจะพูดออกเสียงเบา

- ระหว่างบทเสริมบอกทิศทางกับคำหลักไม่ต้องใช้คำเสริมโครงสร้าง “得 (de)” “ถ้าหากใช้ “得” ก็จะกลายเป็นบทเสริมบอกความเป็นไปได้

- คำกริยาที่เป็นบทกริยาที่มีบทเสริมบอกทิศทางสามารถมีบทกรรมตามหลังได้

- หลังคำกริยาที่เป็นบทกริยาที่มีบทเสริมบอกทิศทางสามารถตามด้วยคำเสริมอาการ “了 (le)” ได้ โดยรูปปฏิเสธของบทเสริมชนิดนี้ จะใช้ “没” หรือ “不” เติมหน้าคำกริยาที่เป็นบทกริยา ไม่ใช่เติม “不” ระหว่างคำกริยากับบทเสริม

⑤ บทเสริมบอกความเป็นไปได้ 可能补语

บทเสริมบอกความเป็นไปได้อาจเป็นคำหรือวลีที่ชี้แจงเพิ่มเติมด้านหลังคำกริยาที่เป็นบทกริยาเกี่ยวกับการกระทำว่ามีความเป็นไปได้ที่จะบรรลุผลหรือบรรลุสภาพบางอย่างได้หรือไม่

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ 汉语语法—特殊动词谓语句

ลักษณะสำคัญของไวยากรณ์ของบทเสริมบอกความเป็นไปได้ 可能补语的语法特点

- มีเพียงแต่คำกริยา คำคุณศัพท์ หรือวลีกริยา-ส่วนเสริมเท่านั้นที่ทำหน้าที่เป็นบทเสริมบอกความเป็นไปได้ได้
- ระหว่างบทเสริมบอกความเป็นไปได้กับคำหลักต้องใช้คำเสริมโครงสร้าง “得(de)”
- รูปปฏิเสธเปลี่ยนคำเสริม “得” เป็น “不”
- คำกริยาที่เป็นบทกริยาที่มีบทเสริมบอกความเป็นไปได้สามารถมีบทกรรมตามหลังได้
- หลังคำกริยาที่เป็นบทกริยาที่มีบทเสริมบอกความเป็นไปได้ไม่สามารถวางคำเสริมอาการ “了、着、过” ได้
- หน้าคำกริยาที่เป็นบทกริยาที่มีบทเสริมบอกความเป็นไปได้ในรูปยืนยัน โดยปกติสามารถเติมคำกริยานุเคราะห์ที่แสดงความเป็นไปได้ได้
- โดยปกติจะพูดเน้นเสียงหนักตรงคำกริยาที่เป็นบทกริยาที่อยู่หน้าบทเสริมบอกความเป็นไปได้

บทที่ 3

โครงสร้างของประโยค

句子结构

ในบทนี้เราจะมี การพูดถึงโครงสร้างของ
ประโยคในภาษาจีน โดยจะแบ่งเป็น
โครงสร้างของประโยคเชิงเดี่ยวและ
ประโยคเชิงซ้อน

03 โครงสร้างของประโยค 句子结构

ประโยคคืออะไร
什么是句子?

ประโยคเกิดจากคำหรือวลีประกอบกันตามความสัมพันธ์ทางไวยากรณ์ มีน้ำเสียงและท่วงทำนองของถ้อยคำที่แน่นอน ระหว่างประโยคกับประโยคจะมีการหยุดพักเสียงหรือเว้น สื่อความหมายที่มีใจความสมบูรณ์ ในการสนทนาที่ต่อเนื่อง วรรคก่อนข้างยาว การหยุดพักเสียงหรือเว้นวรรคนี้ ในภาษาเขียนจะแสดงโดยการ ใช้เครื่องหมายจบประโยค“ 。”

ประโยคแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ คือประโยคเชิงเดี่ยว(单句)กับประโยคเชิงซ้อน(复句)

โครงสร้างพื้นฐานของประโยคเชิงเดี่ยว
单句的基本结构

ประโยคเชิงเดี่ยวหนึ่งประโยคโดยทั่วไปจะประกอบด้วย 2 ส่วนได้แก่ ภาค ประธาน (主语部分) และภาคแสดง (谓语部分) ภาคประธานจะอยู่ด้านหน้า และภาคแสดงจะอยู่ด้านหลัง ประโยคเชิงเดี่ยวหนึ่งประโยค อาจประกอบด้วยคำหนึ่งคำ หรือวลีหนึ่งวลี หรืออาจประกอบด้วยคำหลายคำ หรือวลีหลายวลีรวมอยู่ก็ได้

ถ้าจะพิจารณาจากประโยคว่ามีภาคประธานและภาคแสดงครบถ้วนทั้ง 2 ส่วนหรือไม่นั้น เราสามารถแบ่งประโยคออกได้เป็น 2 ประเภท ดังนี้ ประโยคที่มีภาคประธาน-ภาคแสดงครบ (主谓句) และประโยคที่ภาคประธาน-ภาคแสดงไม่ครบ (非主谓句)

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยชนิดพิเศษ
汉语语法—特殊动词谓语句

(1) ประโยคที่ภาคประธาน-ภาคแสดงครบ 主谓句

什么是主谓句?

ประโยคที่ประกอบด้วยภาคประธานและภาคแสดงครบถ้วนทั้ง 2 อย่าง เราเรียกว่าประโยคที่ภาคประธาน-ภาคแสดงครบ หรือเรียกว่าประโยคภาคคู่ 2 ส่วน (双部句) ก็ได้

ภาคประธาน + ภาคแสดง
主语部分+谓语部分

他们——学习中国文化。

我们——是中文系的学生。

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ
汉语语法—特殊动词谓语句

ชนิดของประโยคที่ภาคประธาน-ภาคแสดงครบ
主谓句的种类

จากลักษณะเด่นของโครงสร้างภาคแสดง โดยทั่วไปสามารถแบ่งประโยค
ที่ภาคประธาน-ภาคแสดงครบออกได้เป็น 4 ประเภท ดังนี้

① ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยา: 我们去超市。
动词谓语句:

② ประโยคที่คำคุณศัพท์เป็นบทกริยา: 我们都很兴奋。
形容词谓语句:

③ ประโยคที่คำนามเป็นบทกริยา: 今天星期四。
名词谓语句

④ ประโยคที่วลีบทประธาน บทกริยาเป็นบทกริยา
主谓谓语句: 她们汉语说得很好。

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ 汉语语法—特殊动词谓语句

(2) ประโยคที่ภาคประธาน-ภาคแสดงไม่ครบคืออะไร 什么叫非主谓句?

ประโยคที่ประกอบด้วยภาคประธานและภาคแสดงไม่ครบถ้วนทั้ง 2 ส่วน หรือประโยคที่ไม่สามารถแยกภาคประธานหรือภาคแสดงได้ หรือมีภาคประธาน-ภาคแสดงไม่ครบ อาจเรียกว่า ประโยคภาคเดียว (单部句) ตัวอย่างเช่น

下雪了。

请坐!

开演了。

看!

多(么)危险哪!

火车!

禁止吸烟!

他呢?

ชนิดของประโยคที่ภาคประธาน-ภาคแสดงไม่ครบ 非主谓句的种类

ประโยคที่ภาคประธาน-ภาคแสดงไม่ครบสามารถแบ่งได้เป็น 3 ประเภท ดังนี้

(1) ประโยคที่ไม่มีประธาน 无主句: 下雨了。

(2) ประโยคคำโดด 独语句: 当心!

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ
汉语语法—特殊动词谓语句

(3) ประโยคละความ 简略句: (谁有今天的电影票?)

我 (有今天的电影票)

การใช้ประโยคเชิงเดี่ยว
单句的用途

ประโยคเชิงเดี่ยวอาจจะแสดงถึงการบรรยาย การซักถาม หรือแสดง
ความหมายและน้ำเสียงต่างๆได้ ถ้าพิจารณาจากหน้าที่และน้ำเสียงแล้ว สามารถแบ่ง
ประโยคออกได้เป็นประโยคบรรยาย (陈述句) ประโยคคำถาม (疑问句)
ประโยคคำสั่งหรือขอร้อง (祈使句) และประโยคอุทาน (感叹句) รวมเป็น
4 ชนิด

ประโยคเชิงซ้อน

复句

什么是复句？

ประโยคเชิงซ้อนคือประโยคที่ประกอบขึ้นจากประโยคเชิงเดี่ยวสองประโยค หรือ สองประโยคขึ้นไป ตัวประโยคจะมีใจความสมบูรณ์ โดยประโยคเชิงเดี่ยวที่ ประกอบอยู่ในประโยคเชิงซ้อนจะเรียกว่า อนุประโยค (ประโยคย่อย) (分句) เช่น

他是班长，我是副班长。

(เขาเป็นหัวหน้าชั้น ฉันเป็นรองหัวหน้าชั้น)

老师刚走，小丽来了。

(คุณครูเพิ่งจะไป เสี่ยวลี่ก็มา)

虽然天气不好，我也要去。

(ถึงแม้อากาศไม่ดี ฉันก็จะไป)

ลักษณะสำคัญของประโยคเชิงซ้อน
复句的特点

(1) ประโยคเชิงซ้อนประกอบด้วยอนุประโยคสองประโยคหรือตั้งแต่สองประโยคขึ้นไป ระหว่างอนุประโยคกับอนุประโยคจะมีการหยุดพักเว้นวรรคก่อนข้างสั้น

(2) อนุประโยคต่างๆ ในประโยคเชิงซ้อนอาจจะเป็นประโยคที่ภาคประธาน-ภาคแสดงครบชนิดต่างๆ หากบทประธานของแต่ละอนุประโยคเหมือนกัน อาจจะใช้บทประธานเพียงบทเดียว ซึ่งบางครั้งประโยคเชิงซ้อนอาจไม่มีบทประธานก็ได้ เช่น

她会英文, 她会法文, 她也会日文。

เขาเป็นภาษาอังกฤษ เขาเป็นภาษาฝรั่งเศส เขาเป็นภาษาญี่ปุ่นด้วย

(แต่ละอนุประโยคต่างก็มี “她” เป็นบทประธาน)

这部电影没意思, 我不想看了。

ภาพยนตร์เรื่องนี้ไม่สนุก ฉันไม่อยากดูแล้ว (แต่ละอนุประโยคต่างก็มีบทประธาน แตต่างกัน)

我今天很忙, (我)不能陪你出去。

วันนี้ฉันยุ่งมาก (ฉัน) เป็นเพื่อนคุณออกไปข้างนอกไม่ได้ (สองอนุประโยคใช้บทประธานเพียงบทเดียวคือ “我”)

要积极发展教育, 以提高人民的文化水平。

ต้องพัฒนาการศึกษาในเชิงรุก เพื่อยกระดับความรู้ของประชาชน (ไม่มีบทประธาน)

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ 汉语语法—特殊动词谓语句

(3) ระหว่างอนุประโยคด้วยกันในประโยคเชิงซ้อน จะมีความสัมพันธ์กันหลากหลายรูปแบบ และมักจะต้องใช้คำเชื่อมโครงสร้างในการแสดงความหมาย เช่น

因为今天星期六，所以商场里的人特别多。

(เพราะว่าวันนี้วันเสาร์ ดังนั้นผู้คนในห้างจึงเยอะเป็นพิเศษ)

不但我们不知道，而且老师也不知道。

(ไม่เพียงแต่พวกเขาที่ไม่รู้ คุณครูเองก็ไม่รู้เช่นกัน)

(4) คำเชื่อมโครงสร้างก็คือคำสันธานที่สามารถใช้เชื่อมอนุประโยคได้ หรือคำกริยาวิเศษณ์ที่สามารถใช้เชื่อมความได้ คำเชื่อมโครงสร้างอาจจะวางไว้ข้างหน้าหรือข้างหลังของอนุประโยคก็ได้ ตามความสัมพันธ์ที่แตกต่างกันไปของระหว่างอนุประโยคเหล่านั้น อาจจะมีทั้งอยู่หน้าบทประธาน หรืออยู่หลังบทประธานได้ เช่น

他又喜欢运动，又喜欢音乐。

(เขาทั้งชอบกีฬา ทั้งชอบดนตรี)

虽然天气很热，他们也要去爬长城。

(ถึงแม้ว่าอากาศจะร้อนมาก พวกเขาก็จะไปปีนกำแพงเมืองจีน)

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ
汉语语法—特殊动词谓语句

(5) อนุประโยคต่างๆ ในประโยคเชิงซ้อนอาจจะเป็นประโยคบทกริยาแบบ
โครงสร้างต่างๆ เช่น

今天周一, 明天周二。

วันนี้วันจันทร์ พรุ่งนี้วันอังคาร

(ประโยคที่ค่านามเป็นบทกริยา)

只要有期望, 就有成功的希望。

ขอเพียงแต่มีความหวัง ก็ย่อมมีหวังที่จะประสบความสำเร็จ

(ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยา)

不论天气怎么热, 她都要洗热水澡。

ไม่ว่าอากาศจะร้อนแค่ไหน เขาก็จะอาบน้ำร้อน

(ประโยคที่คำคุณศัพท์เป็นบทกริยา)

บทที่ 4

ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยา

动词谓语句

เมื่อทำความเข้าใจหน้าที่ในแต่ละส่วนของ
ประโยคในภาษาจีนกันมาแล้ว
ในบทนี้ลำดับต่อไปเรารู้จักประโยคที่
คำกริยาเป็นบทกริยากัน

04 ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยา 动词谓语句

什么叫动词谓语句？

ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยา คือ ประโยคที่มีคำกริยาทำหน้าที่เป็นบทกริยา เพื่ออธิบายว่าบทประธาน “ทำอะไร” “คือ / เป็นอะไร”

ในภาษาจีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยามีเป็นจำนวนมาก และมีมากกว่า ประโยคชนิดอื่นๆ รูปโครงสร้างของภาคแสดงก็มีความหลากหลายมากด้วย เช่นเดียวกัน ในที่นี้ผู้เขียนจะบรรยายเกี่ยวกับโครงสร้างธรรมดาที่ไม่ซับซ้อนก่อน โดยทั่วไปรูปประโยคพื้นฐานของประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยามี 3 แบบ ได้แก่

1. บทประธาน + บทกริยา (คำกริยา)

主语+谓语(动词)

大家——唱。

我们——劳动。

2. บทประธาน + บทกริยา (สกรรมกริยา) + บทกรรม

主语+ 谓语(及物动词) + 宾语

我们——买——乐器。

小王——有——两本汉语词典。

我们——是——留学生。

张老师——教——我们。

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ 汉语语法—特殊动词谓语句

3. บทประธาน + บทกริยา (สกรรมกริยา) + บทกรรมรอง + บทกรรมตรง

主语 + 谓语(及物动词) + 间接宾语 + 直接宾语

我——送——他——两支笔。

他——教——新学生——汉语。

ลักษณะสำคัญทางไวยากรณ์ของประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยา 动词谓语句的语法特点

(1) คำกริยาภาษาจีนไม่มีการเปลี่ยนแปลงรูปคำ

รูปคำกริยาในภาษาจีนไม่มีการเปลี่ยนแปลง ไม่ว่าจะ เป็น บุรุษสรรพนาม เพศ เอกพจน์ พหูพจน์ หรือกาล ต่างก็ไม่มีผลกระทบต่อรูปคำกริยา เช่น

我买西瓜。 她们明天看电影。

大家都喜欢上网。 哥哥看足球比赛。

(2) ข้างหลังคำกริยาส่วนใหญ่ มักจะมีบทกรรมมารับ

(3) คำกริยาส่วนใหญ่ข้างหลังสามารถเติมคำเสริม “了”、“着”、“过”

ได้

(4) ด้านหลังคำกริยาสามารถตามด้วยส่วนเสริมชนิดต่างๆ ได้ เช่น

洗干净 跑一趟 站起来 搬不动

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ
汉语语法—特殊动词谓语句

(5) ข้างหน้าของคำกริยาก็สามารถเติมส่วนขยายชนิดต่างๆ ได้ เช่น

也看 都有 只是 就去
高兴地说 跟她拥抱 努力工作

(6) รูปปฏิเสธ คือ ใช้คำกริยาวิเศษณ์แสดงการปฏิเสธ “不” หรือ

“没 (有)” วางไว้หน้าคำกริยา เช่น

我不去。 他没有课本。 她没(有)来。

(7) คำกริยาจำนวนไม่น้อยสามารถซ้ำคำได้ รูปแบบการซ้ำของคำกริยา

พยางค์คู่ คือ ABAB เช่น

研究研究 整理整理 检查检查

(8) สามารถใช้รูปยืนยัน-ปฏิเสธ (รูปยืนยันกับรูปปฏิเสธวางติดกัน) แสดงการ

ถามได้ เช่น

看不看? 是不是? 有没有?

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ 汉语语法—特殊动词谓语句

จุดที่น่าสนใจ

ข้อควรระวังในการใช้ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยา 使用动词谓语句需要注意的问题

(1) คำกริยาที่เป็นบทกริยา 谓语动词

คำกริยาที่เป็นบทกริยาไม่มีการเปลี่ยนรูปดังคำอธิบายข้างต้น

(2) คำกริยาที่เป็นบทกริยากับบทกรรม 谓语 动词和宾语

① หลังบทกริยาที่ทำหน้าที่โดยกรรมกริยามีบทกรรมตามหลังได้
ประโยคที่หลังคำกริยาเป็นบทกริยาที่มีบทกรรมเพียง 1 บท เรียกว่าประโยคที่
คำกริยาเป็นบทกริยาที่มีบทกรรมเดียว เช่น

老师还书。 他姐姐是教授。

爸爸送我们。 我有两张今晚的电影票。

② ประโยคที่หลังคำกริยาที่เป็นบทกริยาที่มีบทกรรม 2 บท เรียกว่าประโยคที่
คำกริยาเป็นบทกริยาที่มีบทกรรมคู่ บทกรรมตัวแรกสามารถเป็นคน องค์กร หน่วยงาน
ได้ทำหน้าที่เป็นบทกรรมรอง ส่วนบทกรรมตัวที่ 2 จะเป็นสิ่งของ ซึ่งทำหน้าที่เป็นบท
กรรมตรง ลำดับตำแหน่งของบทกรรมทั้งสองจะตายตัว ไม่สามารถสลับตำแหน่งได้กัน
เช่น

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ
汉语语法—特殊动词谓语句

他借老师一本汉语书。

× 他借一本汉语书老师

同学给我一束玫瑰。

× 同学给一束玫瑰我。

③ ตำแหน่งของบทกรรมควรอยู่หลังคำกริยาที่เป็นบทกริยา แต่บางครั้ง เพื่อแสดงการเน้นหรือเปรียบเทียบ บทกรรมของคำกริยาสามารถวางไว้ที่ต้นประโยคได้เช่นกัน ประโยคนั้นจะกลายเป็นบทประธานที่ถูกกระทำแทน

④ เมื่อบทกริยาทำหน้าที่โดยอกรรมกริยา ไม่สามารถมีบทกรรมตามหลังได้
เช่น

最近他常咳嗽。

× 他常咳嗽嗓子。

大家六点出发。

× 大家六点出发学校。

(大家六点从学校出发。)

⑤ คำกริยาบางคำที่มีโครงสร้างคำแบบกริยา-กรรม เมื่อทำหน้าที่เป็นบทกริยา ด้านหลังไม่สามารถมีบทกรรมได้อีก เช่น

他明年大学毕业。

× 他明年毕业大学。

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ
汉语语法—特殊动词谓语句

她们每天见面。

× 她们每天见面他。

我和他要分手了。

× 我要分手他了。

ถ้าต้องการชี้แจงเป้าหมายหรือสถานที่ของการกระทำ มักจะใช้บุพบท
เป็นบทขยายบทกริยา เช่น

他明年(从)大学毕业。

我要和他分手了。

她每天跟他见面。

(3) รูปปฏิเสธของประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยา

动词谓语句的否定形式

① หน้าคำกริยาที่เป็นบทกริยาจะเติมคำกริยาวิเศษณ์แสดงปฏิเสธ “不”
แสดงความหมาย “ไม่ยอม” “ไม่พร้อมจะ” “ไม่ค่อยจะ” “จะไม่” เป็นต้นได้
โดยทั่วไปคำกริยาวิเศษณ์แสดงปฏิเสธ “不” ต้องวางไว้หน้าคำกริยาที่เป็นบทกริยา
ไม่สามารถวางหลังคำกริยาที่เป็นบทกริยาเพื่อแสดงปฏิเสธได้ เช่น

我不学习德语。

× 我学习不德语。

老师不在家。

× 老师在不在家。

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ
汉语语法—特殊动词谓语句

他不是那家公司的员工。

× 他是不那家公司的员工。

② เมื่อบทกริยาเป็นคำกริยา “有” รูปปฏิเสธต้องใช้ “没有” เสมอ

เช่น

我没有这种书。

× 我不有这种书。

二月没有三十天。

× 二月有没三十天。

那家宾馆没有我要的房间。

× 那家宾馆不有我要的房间。

③ เมื่อต้องการพูดเพื่อแสดงว่าสภาวะกระทำยังไม่ได้เกิดขึ้น หรือยังไม่เสร็จสิ้น
หน้าคำกริยา ที่เป็นบทกริยาใช้คำกริยาวิเศษณ์แสดงปฏิเสธ “没 (有)” เช่น

他没找我。(หมายถึง: “他找我” เรื่องนี้ยังไม่ได้เกิดขึ้น)

他不找我。(หมายถึง: เขาไม่อยากจะหาฉัน)

บทที่ 5

ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ

特殊的动词谓语句

บทสุดท้าย บทนี้ผู้เขียนนำเสนอประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ โดยมีการจำแนกตามโครงสร้างประโยค ทั้งหมด 7 ชนิดด้วยกัน ผู้เรียนหลายๆท่านคงจะเคยเรียนหรือเคยเจอประโยคเหล่านี้มาแล้ว แต่หลายครั้งอาจจะยังไม่ชัดเจนถึงรายละเอียดต่างๆ ในบทนี้ผู้เขียนได้พยายามอธิบายเป็นภาษาไทยที่เข้าใจได้ง่ายเพื่อความสะดวกแก่ผู้อ่าน และแทรกแบบฝึกหัดไว้ท้ายเนื้อหา ผู้อ่านสามารถทดลองทำเพื่อเป็นการทดสอบความรู้และตรวจคำตอบได้ด้วยตนเอง

05 ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ 特殊的动词谓语句

ในบทที่ 3 ได้กล่าวถึงเรื่องชนิดของประโยคเชิงเดี่ยวไปแล้วพอสังเขป ซึ่งมีประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยารวมอยู่ด้วย โดยมีรูปประโยคพื้นฐานคือ “บทประธาน + คำกริยาที่เป็นบทกริยา + บทกรรม” นอกจากนี้ยังมีประโยค ที่คำกริยาเป็นบทกริยาอีกหลายชนิดที่โครงสร้างภาคแสดงค่อนข้างมีความพิเศษ และพบได้บ่อยดังนี้

ประโยค “是”	(“是” 字句)
ประโยค “有”	(“有” 字句)
ประโยค “把”	(“把” 字句)
ประโยค “被”	(“被” 字句)
ประโยคกริยาเชื่อมกริยา	(连动句)
ประโยคคำควบนานาชาติ	(兼语句)
ประโยคแสดงการดำรงอยู่	(存现句)

1. ประโยค “是”
“是” 字句

ประโยค “是” คือประโยคที่ใช้คำกริยา “是” (เป็น/คือ/ใช่) ทำหน้าที่เป็นบทกริยา รูปแบบพื้นฐานของประโยค “是” คือ บทประธาน + “是” + 主语 + “是” + 宾语 เช่น

他是我们的好老师。

(เขาเป็นครูที่ดีของพวกเรา)

我是汽车公司的。

(ผมเป็นคน/พนักงานบริษัทรถยนต์)

ลักษณะสำคัญของประโยค 是
“是” 字句的特点

(1) ส่วนประกอบของบทประธานและบทกรรม

主语和宾语的构成成分

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ 汉语语法—特殊动词谓语句

① บทประธานของประโยค 是 อาจเป็นคำและวลีเหล่านี้ได้ : คำนาม คำสรรพนาม คำกริยา คำคุณศัพท์ วลีตัวเลข-ลักษณนาม วลีรวมความ วลี “ยัง” วลีกริยา-กรรม วลีเสริมความ วลีขยายความ วลีบทประธาน-บทกริยา วลีคำบอกทิศทาง และวลีคำเท่าเทียม

② บทกรรมที่ตามหลังคำกริยา “是” ที่เป็นบทกริยา อาจเป็นคำและวลีเหล่านี้ได้ : คำนาม คำสรรพนาม คำกริยา คำคุณศัพท์ วลีตัวเลข-ลักษณนาม วลีรวมความ วลี วลีกริยา-กรรม วลีบทประธาน-บทกริยา วลีเสริมความ วลีขยายความ และวลีคำเท่าเทียม

(2) หลังคำกริยา “是” ที่เป็นบทกริยาตามด้วยบทเสริมบทกริยา หรือ คำเสริมอาการ “了”、“着”、“过” ไม่ได้

(3) ข้างหน้าคำกริยา “是” ที่เป็นบทกริยา สามารถเติมบทขยายบทกริยาที่เป็นคำกริยาวิเศษณ์ได้ เช่น

明天又是周末了。

他已经是中年人了。

她可能是新来的主管。

(4) รูปปฏิเสธของประโยค 是 คือ ข้างหน้าของคำกริยา “是” ที่เป็นบทกริยาจะต้องเติมคำกริยาวิเศษณ์เพื่อแสดงการปฏิเสธ “不” รูปปฏิเสธแบบพื้นฐานของประโยค 是 คือ

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ 汉语语法—特殊动词谓语句

บทประธาน + “不是” + บทกรรม 主语+ “不是” + 宾语

เช่น

她不是大夫。

那儿不是研究所。

他不是司机。

จุดที่น่าสนใจ

(1) คำกริยา “是” ไม่ว่าจะกรณีใดก็ตามจะไม่มี การเปลี่ยนแปลงรูปคำ สามารถใช้แสดงความหมายเวลาใด สถานที่ใด บุคคลใด หรือสิ่งใดก็ได้ โดยไม่มี การแบ่งกาล การณ์ลักษณะ บุรุษ เพศ หรือพจน์ เช่น

她是我老师。

去年我是学生。

今年我是老师。

他们是评委。

这是信用卡。

现在是下午一点。

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ 汉语语法—特殊动词谓语句

(2) รูปปฏิเสธของประโยค “是”

① รูปปฏิเสธของคำกริยา “是” ต้องใช้ “不是” คำกริยาวิเศษณ์แสดงปฏิเสธ “不” ต้องวางหน้า “是” ในภาษาจีนจะพูดว่า “是不” ไม่ได้เด็ดขาด เช่น

他不是泰国人。 × 他是不泰国人。

这不是我的手机。 × 这是不我的手机。

② มีเพียงคำกริยาวิเศษณ์ที่แสดงขอบเขตไม่กี่คำเท่านั้น ที่สามารถใช้วางไว้ระหว่าง “不” กับ “是” คำกริยาวิเศษณ์อื่นๆ ไม่สามารถวางแทรกได้ เช่น

他们不都是中国人。

她不只是一个学生。

这些材料不全是我的。

③ รูปประโยคคำถามแบบยืนยัน-ปฏิเสธของประโยค 是

-是不是 (บทกรรม)? 您是不是陈老师?

-是 (บทกรรม) 不是? 您是王老师不是?

(3) เมื่อวลี “的” เป็นบทกรรมของ “是” หน้า “的” อาจเป็นคำหรือวลีเหล่านี้ : คำนาม คำสรรพนาม คำกริยา คำคุณศัพท์ วลีตัวเลข ลักษณะนาม วลีรวมความ วลีกริยา-กรรม วลีบทประธาน-บทกริยา วลีเสริมความ วลีขยายความ ซึ่งบทกรรมเหล่านี้มักจะแสดงถึงการจำแนกหมวดหมู่ของบทประธานนั่นเอง

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ
汉语语法—特殊动词谓语句

แบบฝึกหัด

(一) เปลี่ยนประโยค “是” ให้เป็นรูปปฏิเสธ

ตัวอย่าง : 那是图书馆 → 那不是图书馆。

1. 这辆公车是去北京大学的。
2. 李明是我朋友。
3. 我后边是刘老师。
4. 今天是星期五。
5. 这台手机是我刚买的。
6. 他是汉语老师。
7. 游泳是我的爱好。

(二) เปลี่ยนประโยค “是” ในข้อ (一) ให้เป็นประโยคคำถามแบบ
ยืนยัน - ปฏิเสธ

ตัวอย่าง : 那是图书馆。 → 那是不是图书馆?

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ
汉语语法—特殊动词谓语句

(三) แก้วประโยคด้านล่างต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

1. 这句话是不老实说的。
2. 李明是我旁边。
3. 那位旅客中国人。
4. 这件事不关于我。
5. 这那个同学的皮鞋

(一) เปลี่ยนประโยค “是” ให้เป็นรูปปฏิเสธ
ตัวอย่าง : 那是图书馆 → 那不是图书馆。

1. 这辆公车不是去北京大学的。
2. 李明不是我朋友。
3. 我后边不是刘老师。
4. 今天不是星期五。
5. 这台手机不是我刚买的。
6. 他不是汉语老师。
7. 游泳不是我的爱好。

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ
汉语语法—特殊动词谓语句

(二) เปลี่ยนประโยค “是” ในข้อ (一) ให้เป็นประโยคคำถามแบบ
ยิ่นยั้น - ปฏิเสธ

ตัวอย่าง : 那是图书馆。 → 那是不是图书馆?

1. 这辆公车是不是去北京大学的?
2. 李明是不是我朋友?
3. 我后边是不是刘老师?
4. 今天是不是星期五?
5. 这台手机是不是我刚买的?
6. 他是不是汉语老师?
7. 游泳是不是我的爱好?

(三) แก้ประโยคด้านล่างต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

1. 这句话不是老师说的。
2. 李明在我旁边。/ 李明的旁边是我。
3. 那位旅客是中国人。
4. 这件事不是关于我的。
5. 这是那个同学的皮鞋

2. ประโยค “有” “有” 字句

ประโยค “有” คือประโยคที่ใช้คำกริยา “有” (มี) ทำหน้าที่เป็นบทกริยา รูปแบบพื้นฐานของประโยค “有” คือ

บทประธาน + “有” + บทกรรม
主语 + “有” + 宾语

她有很多事。(เขามีเงินมากมาย)

明天他们有会议。(พรุ่งนี้พวกเขามีนัด)

ลักษณะสำคัญของประโยค “有” “有” 字句的特点

(1) ส่วนประกอบของบทประธานและบทกรรม

主语和宾语的构成成分

① บทประธานของประโยค 有 อาจเป็นคำนาม คำสรรพนาม คำกริยา วลีตัวเลข-ลักษณนาม วลีรวมความ วลี “哪儿” วลีคำบอกทิศทาง วลีคำเท่าเทียม เป็นต้น

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ 汉语语法—特殊动词谓语句

② บทกรรมที่ตามหลังคำกริยา “有” ที่เป็นบทกริยา อาจเป็นคำนาม คำสรรพนาม วลีรวมความ วลี “啥” วลีคำเท่าเทียม เป็นต้น

(2) หน้าคำกริยา “有” ที่เป็นบทกริยาสามารถเติมบทขยายบทกริยาที่เป็นคำกริยาวิเศษณ์ได้ เช่น

明天她也许有时间。

他经常有排队。

(3) หลังคำกริยา “有” ที่เป็นบทกริยาสามารถ ตามด้วยคำเสริมอาการ “了”、“过” ได้ แต่จะตามด้วยบทเสริมบทกริยาไม่ได้ เช่น

我们学校有了很大的变化。

我们学校有过这种活动。

(4) รูปปฏิเสธของประโยค 有 คือ ข้างหน้า “有” ที่เป็นบทกริยา สามารถเติมคำกริยาวิเศษณ์แสดงปฏิเสธ “没” โดยรูปแบบพื้นฐานของประโยคคือ

บทประธาน + “没有” + บทกรรม

主语 + “没有” + 宾语

今天 没有 水。

我 没有 这本书。

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ 汉语语法—特殊动词谓语句

จุดที่น่าสนใจ

(1) คำกริยา “有” ในประโยค 有 ไม่ว่าจะแสดงความหมายที่มีเวลา บุรุษ เพศ หรือพจน์ต่างกัน รูปคำของ “有” จะไม่มีการเปลี่ยนแปลงใดๆ เช่น

一分钟有六十秒。 我有两个哥哥。
后面有一座山。 你有汉语书吗？

(2) รูปปฏิเสธของประโยค 有

① รูปปฏิเสธของ “有” คือ “没有” คำกริยาวิเศษณ์แสดงปฏิเสธ “没” ต้องวางไว้หน้า “有” จะไม่พูดว่า “有没” หรือ “不有” ได้ขาด

我没有中国地图。 × 我不有中国地图。
二月没有三十天。 × 二月有没三十天。

② โดยปกติแล้ว ด้านหลัง “没有” จะไม่ใช้วลีตัวเลข-ลักษณนามที่ ประกอบ ขึ้นจากคำบอกจำนวน “一” กับคำลักษณนาม จะไม่พูดว่า “他没有一支铅笔” แต่ จะพูดว่า “他没有铅笔” แต่ถ้าต้องการชี้แจงว่าจำนวนไม่มาก หรือไม่เพียงพอต่อ ความต้องการ ข้างหลัง “没有” สามารถใช้ “很多、许多、好些” หรือวลีตัวเลข ลักษณนามอื่นๆ ทำหน้าที่เป็นบทกรรม หรือบทขยาย บทกรรมได้ เช่น

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ
汉语语法—特殊动词谓语句

我没有很多钱, 只有五百块钱。

我没有两支铅笔, 只有一支。

เมื่อหลัง “没有” มีบทกรรมอยู่ด้วย สามารถละเหลือเพียงคำว่า “没” ได้
เช่น

他没(有)课本。

我没(有)钱。

③ รูปประโยคคำถามแบบยืนยัน-ปฏิเสธของประโยค 有 คือ

- 有没有 (บทกรรม)?

你有没有汉语课本?

她有没有男朋友?

- 有 (บทกรรม) 没有?

你有这本书没有?

他有没有时间没有?

แต่เมื่ออยู่ท้ายประโยค หรือเป็นการตอบคำถามตามลำพังต้องใช้ “没有”
จะใช้เพียง “没” ไม่ได้ เช่น

你有没有课本? 没有。

她有没有空? 没有。

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ 汉语语法—特殊动词谓语句

(3) “有” และ “在” ที่แสดงการดำรงอยู่

ถ้าต้องการบรรยายว่าที่ใดที่หนึ่ง มีสิ่งใดสิ่งหนึ่งดำรงอยู่ สามารถใช้รูปประโยค
ดังนี้

คำหรือวลีที่แสดงสถานที่ (บทประธาน) + คำกริยา “有” (บทกริยา) + คำ
หรือวลีที่แสดงสถานที่ บุคคลหรือสิ่งของ (บทกรรม)

宿舍楼旁边有一个公园。

门后边有一个书柜。

学校对面有一个书店。

ตัวอย่างด้านบน ถ้าจะเปลี่ยนใช้คำกริยา “在” ให้ทำหน้าที่เป็นบทกริยา
จะต้องนำบทกรรมมาเป็นบทประธาน เช่น

公园在宿舍楼旁边。

书柜在门后边。

那个书店在学校对面。

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ
汉语语法—特殊动词谓语句

แบบฝึกหัด

(一) เปลี่ยนประโยค “有” ให้เป็นรูปปฏิเสธ

ตัวอย่าง : 他有汉泰词典 → 他没有汉泰词典。

1. 明天有太阳。
2. 李明现在有点事儿。
3. 我有一本汉语书。
4. 我们都有这种外套。
5. 这个球员有二十几岁。
6. 我们班有五十个人。
7. 我们学校有游泳池。

(二) เปลี่ยนประโยค “有” ในข้อ (一) ให้เป็นประโยคคำถาม

แบบยืนยัน - ปฏิเสธ

ตัวอย่าง : 他有汉语词典。 →

他有没有汉语词典? / 他有汉语词典没有?

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ
汉语语法—特殊动词谓语句

(三) เปลี่ยนประโยค “有” ให้เป็นประโยคคำถามที่ใช้ “是不是”

1. 学校附近有一家书店。
2. 明天下午没有四节课。
3. 那位老人有一个孙子。

(四) แก่ประโยคด้านล่างต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

1. 我有没中国地图。
2. 他不有自行车。
3. 哥哥没有一台照相机。

เฉลย

(一) เปลี่ยนประโยค “有” ให้เป็นรูปปฏิเสธ

ตัวอย่าง : 他有汉泰词典 → 他没有汉泰词典。

1. 明天没有太阳。
2. 李明现在没有事。
3. 我没有汉语书。
4. 我们都没有这种外套。
5. 这个球员没有二十几岁。

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ
汉语语法—特殊动词谓语句

6. 我们班**没有**五十个人。

7. 我们学校**没有**游泳池。

(二) เปลี่ยนประโยค “有” ในข้อ (一) ให้เป็นประโยคคำถามแบบยืนยั้น - ปฏิเสธ

ตัวอย่าง : 他有汉语词典。 →

他有没有汉语词典? / 他有汉语词典没有?

1. 明天**有没有**太阳? / 明天**有**太阳**没有**?
2. 李明现在**有没有**事? / 李明现在**有事****没有**?
3. 我**有没有**汉语书? / 我**没有**汉语书?
4. 我们都**有没有**这种外套? / 我们都**有**这种外套**没有**?
5. 这个球员**有没有**二十几岁? / 这个球员**有**二十几岁**没有**?
6. 我们班**有没有**五十个人? / 我们班**有**五十个人**没有**?
7. 我们学校**有没有**游泳池? / 我们学校**有**游泳池**没有**?

(三) เปลี่ยนประโยค “有” ให้เป็นประโยคคำถามที่ใช้ “是不是”

1. 学校附近**是不是**有一家书店? / 学校附近有一家书店**是不是**?
2. 明天下午**是不是**没有四节课? / 明天下午没有四节课**是不是**?
3. 那位老人**是不是**有一个孙子? / 那位老人有一个孙子**是不是**?

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ
汉语语法—特殊动词谓语句

(四) แก่ประโยคด้านล่างต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

1. 我**没有**中国地图。
2. 他**没有**自行车。
3. 哥哥**没有**照相机。

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ
汉语语法—特殊动词谓语句

3. ประโยค “把”
“把” 字句

ประโยค “把” คือประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยา โดยมีคำบุพบท “把” (เอา) และบทกรรมของ “把” ทำหน้าที่เป็นบทขยายบทกริยา เรียกว่า ประโยค “把” (ประโยคที่เน้นบทกรรมถูกกระทำ) แสดงถึงการกระทำบางอย่างต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือ สิ่งหนึ่ง โดยเน้นการกระทำให้บุคคลนั้นๆ หรือสิ่งนั้นๆ มีผลกระทบบางอย่างเกิดขึ้น รูปแบบพื้นฐานของประโยค “把” มีลักษณะดังตารางด้านล่าง

ผู้กระทำ 施事者	คำบุพบท “把”	ผู้ถูกกระทำ 受事者	คำกริยา 动词	ส่วนประกอบอื่นๆ (ผลกระทบหรือผลลัพธ์ ที่มีต่อบุคคลหรือ สิ่งของ) 其他成分
(บทประธาน) (主语)	(บทขยายบทกริยา) (状语)		(บทกริยา) (谓语)	
妹妹	把	瓶子	摔	碎了。
น้องสาวทำแก้วหล่นแตกกระจายเลย				
我	把	这本书	翻译	成泰语了。
ฉันเอาหนังสือเล่มนี้แปลเป็นภาษาไทยแล้ว				

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ
汉语语法—特殊动词谓语句

ลักษณะสำคัญของประโยค “把”
“把” 字句的特点

(1) บทประธานของประโยค 把 ต้องเป็นผู้กระทำ หมายถึงเป็นผู้กระทำกริยาที่เป็นบทกริยา เช่น

他把那本小说看完了。

(นิยายเล่มนั้น “เขา” เป็นคนอ่าน และ “อ่านจบ” แล้วรูปประโยคธรรมดา คือ “他看完那本小说了。”)

她把那份文件拿走了。

(เอกสารชุดนั้น “เขา” เป็นคนหยิบ และ “หยิบไป” แล้วรูปประโยคธรรมดา คือ “她拿走了那份文件。”)

(2) บทกรรมของคำบุพบท “把” ในประโยค 把 นั้น ในด้านความหมายจะทำหน้าที่เป็นผู้รองรับการกระทำของคำกริยาที่เป็นบทกริยา ซึ่งก็คือเป็นผู้ถูกกระทำนั่นเอง เช่น

我把那块蛋糕吃了。

(สิ่งที่ “กิน” คือ “ขนมเค้ก” รูปประโยคธรรมดา คือ “我吃了那块蛋糕。”)

他把窗户关上了。

(สิ่งที่ “ปิด” คือ “หน้าต่าง” รูปประโยคธรรมดา คือ “他关上了窗户。”)

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ 汉语语法—特殊动词谓语句

(3) บทกริยาของประโยค“把” ต้องเป็นกรรมกริยา และปกติแล้วคำกริยานี้สามารถที่จะจัดการ หรือส่งผลกระทบต่อกรรมของคำบุพบท “把” ได้เช่น

她把头发剪短了。

(พูดว่า“剪头发”ได้)

他把汉语书借走了。

(พูดว่า“借汉语书”ได้)

(4) หลังคำกริยาที่เป็นบทกริยาของประโยค โดยปกติแล้วต้องมีส่วนประกอบอื่นๆตามหลัง เพื่อบรรยายถึงผลลัพธ์หรือผลกระทบของการกระทำของ“ส่วนประกอบอื่นๆ” โดยหลังคำกริยาที่เป็นบทกริยา อาจเป็นคำเสริมอาการ “了” หรือ “着” เป็นคำกริยาซ้ำคำ หรือบทเสริมบทกริยาชนิดต่างๆก็ได้ เช่น

我把杯子里的果汁喝了。 (คำเสริมอาการ “了”)

你把这个包提着吧。 (คำเสริมอาการ “着”)

我把这件衣服洗洗。 (คำกริยาซ้ำคำ)

(5) คำบุพบทบางคำ เช่น “在、到、成、给” เป็นต้น ซึ่งมีเพียงส่วนน้อย เมื่อทำหน้าที่เป็นบทเสริมบทกริยาของคำกริยาที่เป็นบทกริยา จะต้องใช้ประโยค“把” เช่น

他把桌子上的课本放在书包里了。

她把这些文字翻译成泰语了。

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ
汉语语法—特殊动词谓语句

(6) หน้าคำบุพบท “把” มีบทขยายบทกริยาได้ เช่น

你快把外套穿上。

你应该把行李搬上来。

他也把这件事忘了。

(7) รูปปฏิเสธของประโยค“把” โดยทั่วไปคือ หน้าคำบุพบท “把” ใช้คำกริยาวิเศษณ์แสดงการปฏิเสธ “没(有)” เช่น

妈妈没把话说完。

他没把学生证带来。

จุดที่น่าสนใจ

(1) คำกริยาที่ไม่แสดงความหมายในเชิงจัดการจัดการหรือมีการส่งผลกระทบต่อคน หรือสิ่งของ โดยปกติจะไม่สามารถใช้เป็นบทกริยาของประโยค “把” ได้ เช่น

① คำกริยาที่ไม่แสดงความหมายเปลี่ยนแปลง

是 有 在 像 姓 等于

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ
汉语语法—特殊动词谓语句

② คำกริยาแสดงประสาทการรับรู้บางคำ

知道	认识	觉得	同意
听	听见	懂	

③ คำกริยาแสดงความรู้สึกนึกคิดบางคำ

怕	喜欢	愿意	希望
---	----	----	----

④ คำกริยาแสดงการเริ่มต้น จบสิ้น

开始	继续	出发	完
----	----	----	---

⑤ คำกริยาแสดงทิศทางการเคลื่อนไหว

进	出	上
下	起	过
回	来	去

⑥ คำกริยาแสดงกิริยาท่าทางของร่างกาย เช่น:

坐	站	立
躺	蹲	睡

ในการจัดการเรียนการสอนผู้เขียนพบว่าผู้เรียนแต่งประโยคผิดอยู่มาก
พอสมควร ประโยคด้านล่างต่อไปนี้ล้วนเป็นประโยคที่ผิดทั้งหมด

× 老师把她的主意同意了。

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ 汉语语法—特殊动词谓语句

- × 现在我们把晚会开始了。
- × 她把乒乓球喜欢了。
- × 他把椅子坐下了。
- × 他们把教室进去了。

(2) บทกรรมของคำบุพบท “把” โดยทั่วไปจะชี้เฉพาะเจาะจง ซึ่งข้างหน้ามักจะใช้นิยมสรรพนาม หรือบทขยายนามอื่นๆ หรืออาจชี้ถึงบุคคลหรือสิ่งของที่คู่สนทนาทั้งสองฝ่ายต่างก็เป็นที่รู้จักกันแน่ชัดอยู่แล้ว เช่น

她把盒子里的那块蛋糕吃了。

(สิ่งที่เขากิน คือ 盒子里的那块蛋糕)

他把蛇打死了。

(สิ่งที่เขาตี คือ “蛇”)

(3) หลังคำกริยาที่เป็นบทกริยาของประโยค 把 ต้องมี “ส่วนประกอบอื่นๆ (其他成分)” โดยมีกฎดังนี้

① ใช้เพียงแต่คำกริยาพยางค์เดียวคำเดียวไม่ได้ เช่น

我把窗户打开吧。

× 我把窗户开吧。

她把电脑买来了。

× 她把电脑买。

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ
汉语语法—特殊动词谓语句

他把那杯酒喝了。

× 他把那杯酒喝。

② คำกริยาที่เป็นพยางค์คู่โดยปกติ ก็ไม่สามารถใช้เป็นบทกริยาของประโยค “把” โดยลำพังได้ ยกเว้นคำกริยาพยางค์คู่บางคำที่แฝงความหมายบอกผล ซึ่งมีเพียงแค่ส่วนน้อยเท่านั้น เช่น

他们已经把这个问题解决了。

我们一定把这个任务完成。

③ คำเสริมอาการ “过” ไม่สามารถใช้หลังคำกริยาที่เป็นบทกริยาของประโยค “把” ได้ เช่น

× 我把这种水果吃过。

× 他把这些问题考虑过。

④ โครงสร้างหลังคำกริยาที่เป็นบทกริยาบางโครงสร้างค่อนข้างที่จะซับซ้อน ต้องใช้คำบุพบท “把” นำเป้าหมายของการกระทำที่อยู่ด้านหลังคำกริยาที่เป็นบทกริยาย้ายมาด้านหน้าคำกริยาที่เป็นบทกริยา ที่พบบ่อยได้แก่ลักษณะดังต่อไปนี้

- เมื่อคำบุพบท “在” เป็นบทเสริมบอกผลของคำกริยาที่เป็นบทกริยา และด้านหลังมีบทกรรมที่แสดงสถานที่ บรรยายถึงคนหรือสิ่งของอยู่ ณ ที่ใดที่หนึ่งอยู่ด้วย ผลกระทบของการกระทำนั้นจะต้องใช้ประโยค “把” เช่น

我把世界地图挂在教室里的墙上。

× 我挂世界地图在教室里的墙上。

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ 汉语语法—特殊动词谓语句

他把刚买来的汉语书都摆在书架上了。

× 他摆刚买来的汉语书都在书架上了。

- เมื่อคำบุพบท “到” เป็นบทเสริมบอกผลของคำกริยาที่เป็นบทกริยา
ด้านหลังมีบทกรรมแสดงสถานที่ บรรยายถึงคนหรือสิ่งของ ในที่ใดที่หนึ่ง ด้วย
ผลกระทบของการกระทำ ต้องใช้ประโยค “把” เช่น

他把车开到家了。

我把受伤的学生送到医院了。

- เมื่อคำบุพบท “给” เป็นบทเสริมบอกผลของคำกริยาที่เป็นบทกริยา
ด้านหลังมีบทกรรมแสดงเป้าหมาย บรรยายถึงคนหรือสิ่งของได้ไปยังอีกเป้าหมายหนึ่ง
โดยผ่านการกระทำ ต้องใช้ประโยค “把” เช่น

她把作业本交给了老师。

× 她交作业本给了老师。

我把那本小说送给朋友了。

× 我送那本小说给朋友了。

- เมื่อคำบุพบท “成” เป็นบทเสริมบอกผลของคำกริยาที่เป็นบทกริยา
ด้านหลังมีบทกรรมแสดงผล บอกถึงคนหรือสิ่งของได้กลายเป็นคนหรือสิ่งของอีกแบบ
หนึ่งด้วยผลกระทบของการกระทำ ต้องใช้ประโยค “把” เช่น

学生们把这些座位摆成圆形了。

× 学生们摆这些座位成圆形了。

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ 汉语语法—特殊动词谓语句

请大家把这些句子改成否定句。

× 请大家改这些句子成否定句。

- เมื่อหลังคำกริยาที่เป็นบทกริยามีบทเสริมบอกทิศทางแบบคำผสม และมีบทกรรมแสดงสถานที่ จะต้องใช้ประโยค “把” เช่น

李明把受伤的同学带进医务室来了。

警察把那个老人送回家去了。

你把这件行李搬上楼去吧。

(5) เมื่อแสดงการสมมุติ หรือไม่คิดที่จะกระทำการบางอย่างต่อบุคคล บางคน หรือต่อสิ่งบางสิ่ง ประโยค 把 สามารถใช้คำกริยาวิเศษณ์แสดงปฏิเสธ “不” แสดงการปฏิเสธก็ได้ เช่น

你不把腿治好, 就不能参加明年的比赛。

他很勤快, 不愿意把时间浪费掉。

แบบฝึกหัด

(一) เปลี่ยนประโยคด้านล่างให้เป็นประโยค “把”

ตัวอย่าง: 他吃完饭了。 → 他把饭吃完了。

1. 弟弟做完今天的作业了。

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ
汉语语法—特殊动词谓语句

2. 弟弟吃光了我的炸鸡。
3. 妹妹摔碎了妈妈的花瓶。
4. 大家都戴上了口罩。
5. 师傅修好了我的自行车。

(二) เปลี่ยนประโยค “把” ในข้อ (一) ที่เปลี่ยนเป็นประโยค “把”
แล้ว ให้เป็นรูปประโยคปฏิเสธ

ตัวอย่าง : 他吃完饭了。 → 他把饭吃完了。 →
他没把饭吃完。

(三) ทำประโยค “把” ต่อไปนี้ให้สมบูรณ์

1. 他把地上的水擦_____了。
2. 小丽把自行车骑_____了。
3. 我把窗户关_____了。
4. 老师把汉语书翻译成_____了。
5. 妈妈把衣服都洗_____了。

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ
汉语语法—特殊动词谓语句

เฉลย

(一) เปลี่ยนประโยคด้านล่างให้เป็นประโยค “把”

ตัวอย่าง : 他吃完饭了。 → 他把饭吃完了。

1. 弟弟把今天的作业写完了。
2. 弟弟把我的炸鸡吃光了。
3. 妹妹把妈妈的花瓶摔碎了。
4. 大家都把口罩戴上了。
5. 师傅把我的自行车修好了。

(二) เปลี่ยนประโยค “把” ในข้อ (一) ที่เปลี่ยนเป็นประโยค “把”

แล้ว ให้เป็นรูปประโยคปฏิเสธ

ตัวอย่าง : 他吃完饭了。 → 他把饭吃完了。 →

他没把饭吃完。

1. 弟弟没把今天的作业写完了。
2. 弟弟没把我的炸鸡吃光了。
3. 妹妹没把妈妈的花瓶摔碎。
4. 大家都没把口罩戴上。
5. 师傅没把我的自行车修好。

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ
汉语语法—特殊动词谓语句

(三) ทำประโยค “把” ต่อไปนี้ให้สมบูรณ์

1. 他把地上的水擦干了。
2. 小丽把自行车骑走了。
3. 我把窗户关上了。
4. 老师把汉语书翻译成泰语了。
5. 妈妈把衣服都洗干净了。

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ
汉语语法—特殊动词谓语句

4. ประโยค “被”
“被” 字句

ประโยค “被” (ประโยคที่เน้นบทประธานถูกกระทำ) คือประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยา โดยมีคำบุพบท “被” (ถูก) และบทกรรม ของ “被” ทำหน้าที่เป็นบทขยายบทกริยา ทำหน้าที่บรรยายถึงบุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง มีการได้รับ ผลกระทบจากการกระทำบางอย่าง จึงทำให้เกิดผลบางประการขึ้น รูปแบบพื้นฐานของ ประโยค “被” คือ

ผู้ถูกกระทำ 受事者	คำบุพบท “被”	ผู้กระทำ 施事者	คำกริยา 动词	ส่วนประกอบอื่นๆ (ผลกระทบหรือผลลัพธ์ ที่มีต่อบุคคลหรือ สิ่งของ) 其他成分
(บทประธาน) (主语)	(บทขยายบทกริยา) (状语)		(บทกริยา) (谓语)	
那块蛋糕	被	我	吃	了。
เค้กชิ้นนั้นถูกฉันกินไปแล้ว				
这本书	被	我	翻译	成泰语了。
หนังสือเล่มนี้ถูกฉันแปลเป็นภาษาไทยแล้ว				

ลักษณะสำคัญของประโยค “被” “被” 字句的特点

(1) บทประธานของประโยค 被 ต้องเป็นผู้ถูกกระทำ นั่นคือเป็นเป้าหมายหรือเป็นผู้รองรับการกระทำของบทกริยา อาจจะเป็นคนหรือสิ่งของก็ได้ เช่น

那位专家被我们请来了。

(เป้าหมายของ “请” คือ “那位专家” รูปประโยคธรรมดาคือ “我们请来了那位专家。”)

(2) กรรมของบุพบท “被” เมื่อแปลความหมายก็คือผู้แสดงการกระทำ บทกริยาในประโยค (ผู้กระทำ) สามารถละไว้ไม่กล่าวถึงได้ เช่น

他的腿被治好了。

(โดยทั่วไปหมายถึง “คุณหมอ” รักษา “他的腿” หายแล้ว)

(3) บทกริยาของประโยค 被 ต้องเป็นกรรมกริยา และโดยปกติแล้วสามารถที่จะจัดการ หรือส่งผลกระทบต่อบทประธานของประโยคได้ เช่น

那个破杯子被我扔了。

(พูดว่า “扔杯子” ได้)

我的自行车被小明借走了。

(พูดว่า “借自行车” ได้)

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ 汉语语法—特殊动词谓语句

(4) หลังคำกริยาที่เป็นบทกริยาของประโยค “被” โดยปกติแล้วต้องตามด้วย “ส่วนประกอบอื่น (其他成分)” เพื่อทำหน้าที่บรรยายถึงผลลัพธ์หรือผลกระทบของการกระทำของ “ส่วนประกอบอื่น” หลังคำกริยาที่เป็นบทกริยา อาจเป็นคำเสริมอาการ “了” หรือ “过” บทเสริมบทกริยา หรือบทกรรม เป็นต้น เช่น

妈妈被爸爸说服了。(คำเสริมอาการ “了”)

他被老师批评过。(คำเสริมอาการ “过”)

那件衣服被他送朋友了。(บทกรรม)

那张书桌被他们搬到教室去了。(บทเสริมบอกผล)

(5) หน้าคำบุพบท “被” มีบทขยายบทกริยาได้ เช่น

那个男孩昨天被车撞了。

我的车刚被人开走。

(6) รูปปฏิเสธของประโยค “被” โดยทั่วไปคือ หน้าคำบุพบท “被” จะใช้คำกริยาวิเศษณ์แสดงปฏิเสธ “没 (有)” รูปปฏิเสธของประโยค “被” จะไม่สามารถใช้ “已经” หรือ “了” ได้ เช่น

我的手没被开水烫伤。

× 我的手没被开水烫伤了。

桌子上的文件没被人动过。

× 桌子上的文件没被人动过了。

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ 汉语语法—特殊动词谓语句

(7) ในภาษาพูดเรามักใช้คำบุพบท “叫”、“让” หรือ “给” มาแสดงความหมาย ถูกกระทำ หลัง “叫” และ “让” ต้องตามด้วยบทกรรม เช่น

他让车撞倒了。

那件衣服叫妈妈洗干净了。

他的文件给(风)刮跑了。

จุดที่น่าสนใจ

(1) คำกริยาที่ไม่แสดงความหมายจัดการหรือส่งผลกระทบต่อ โดยทั่วไปจะไม่สามารถใช้เป็นบทกริยาของประโยค “被” ได้

(2) หากไม่สามารถระบุผู้กระทำที่ชัดเจนได้ บทกรรม ของคำบุพบท “被” หรือของ “给、叫、让” สามารถใช้คำว่า “人” มาจำกัดความหมายโดยรวมได้ เช่น

李老师被人请去了。

电脑给人借走了。

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ 汉语语法—特殊动词谓语句

แต่การใช้คำบุพบท “被、给” กับ “叫、让” มีความแตกต่างอยู่บ้าง “被、给” ไม่ต้องมีบทกรรม (ผู้กระทำ) ตามหลังก็ได้ โดยสามารถใช้หน้าคำกริยาที่เป็นบทกริยาโดยตรง เพียงแค่แสดงความหมายบทประธานถูกกระทำ ถือเป็นการใช้ในลักษณะพิเศษที่คำบุพบทอื่นๆ ไม่มี ซึ่งอาจนับได้ว่าเป็นรูปแบบการละความชนิดหนึ่ง

我们被骗了。

李明给叫走了。

แต่ด้านหลังคำบุพบท “叫、让” ต้องมีบทกรรม (ผู้กระทำ) ประเด็นนี้ต้องระวังเป็นพิเศษ เช่น

做报告的专家让我们请来了。

× 做报告的专家让请来了。

图书馆的新书都叫人借走了。

× 图书馆的新书都叫借走了。

(3) หลังคำกริยาที่เป็นบทกริยาของประโยค “被” ต้องมีส่วนประกอบอื่นๆ

① ใช้เพียงแค่คำกริยาพยางค์เดียวคำเดียวไม่ได้ เช่น

她被朋友请去了。

× 她被朋友请。

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ 汉语语法—特殊动词谓语句

② บทเสริมบอกความเป็นไปได้ไม่สามารถใช้หลังคำกริยาที่เป็นบทกริยา ของ
ประโยค “被” ได้ เช่น

× 屋子能被她收拾得整齐。

(4) เมื่อบางสิ่งที่ไม่สามารถแสดงออกถึงการกระทำได้ ทำหน้าที่เป็นบท
ประธาน และคำกริยาด้านหลังที่ทำหน้าที่เป็นบทกริยานั้น ตัวมันเอง ก็แฝงความหมาย
ถูกกระทำอยู่แล้ว ในภาษาจีนถ้าไม่ต้องการระบุฝ่ายกระทำ (ผู้กระทำ) ให้ชัดเจน
โดยทั่วไปไม่ต้องใช้คำบุพบท “被” ประโยคชนิดนี้อาจ เรียกว่า ประโยคที่แฝง
ความหมายแสดงการถูกกระทำ เช่น

邮件发了。

× 邮件被发了。

แบบฝึกหัด

(一) เปลี่ยนประโยค “把” ด้านล่างให้เป็นประโยค “被”

ตัวอย่าง：他把饭吃完了。 → 饭被他吃完了。

1. 弟弟把照相机弄坏了。
2. 弟弟把我的炸鸡吃光了。
3. 妹妹把妈妈的花瓶摔碎了。
4. 大家把口罩都戴上了。

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ
汉语语法—特殊动词谓语句

5. 师傅把我的自行车修好了。

(二) เปลี่ยนประโยค “被” ด้านล่างให้เป็นรูปประโยคปฏิเสธ

ตัวอย่าง : 我的车被人骑走了。→ 我的车没被人骑走。

1. 照相机被弟弟弄坏了。

2. 我的面包被吃光了。

3. 妈妈的花瓶被摔碎了。

4. 口罩被大家都戴上了。

5. 我的自行车被师傅修好了

(三) ทำประโยค “被” ต่อไปนี้ให้สมบูรณ์

1. 地上的水被他擦_____了。

2. 小丽的自行车被他骑_____了。

3. 窗户被我关_____了。

4. 汉语书被老师翻译成_____了。

5. 衣服被妈妈都洗_____了。

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ
汉语语法—特殊动词谓语句

เฉลย

(一) เปลี่ยนประโยค “把” ด้านล่างให้เป็นประโยค “被”

ตัวอย่าง : 他把饭吃完了。 → 饭被他吃完了。

1. 照相机被弟弟弄坏了。
2. 我的炸鸡被弟弟吃光了。
3. 妈妈的花瓶被我摔碎了。
4. 口罩被大家都戴上了。
5. 我的自行车被师傅修好了。

(二) เปลี่ยนประโยค “被” ด้านล่างให้เป็นรูปประโยคปฏิเสธ

ตัวอย่าง : 我的车被人骑走了。 → 我的车没被人骑走。

1. 照相机没被弟弟弄坏。
2. 我的面包没被吃光。
3. 妈妈的花瓶没被摔碎。
4. 口罩没被大家都戴上。
5. 我的自行车没被师傅修好。

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ
汉语语法—特殊动词谓语句

(三) ทำประโยค “被” ต่อไปนี้ให้สมบูรณ์

1. 地上的水被他擦干了。
2. 小丽的自行车被他骑走了。
3. 窗户被我关上了。
4. 汉语书被老师翻译成泰语了。
5. 衣服被妈妈都洗干净了。

5. ประโยคกริยาเชื่อมกริยา
连动句

ประโยคกริยาเชื่อมกริยาคือประโยคที่คำกริยาหรือวลีที่มีลักษณะคำกริยา มีมากกว่า 2 คำ หรือ 2 วลี ขึ้นไป ทำหน้าที่เป็นบทกริยาให้แก่บทประธานเดียวกัน เรียกว่าประโยคกริยาเชื่อมกริยา รูปแบบพื้นฐานของประโยคกริยาเชื่อมกริยา คือ

บทประธาน + บทกริยา 1 + (บทกรรม 1) + บทกริยา 2 + (บทกรรม 2)
主语+谓语 1+(宾语 1)+谓语 2+(宾语 2)

เช่น

我去看新闻。 (ฉันไปดูข่าว)

她买面包吃。 (เขาซื้อขนมปังกิน)

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ
汉语语法—特殊动词谓语句

ความสัมพันธ์ของคำกริยาหน้า-หลังสองตัวที่เป็นบทกริยาใน
ประโยคกริยาเชื่อมกริยา
连动句中前后两个谓语动词的关系

(1) คำกริยาตัวหลังแสดงวัตถุประสงค์ของคำกริยาตัวหน้า เช่น

我去送水。

他去北京开会。

คำกริยาที่เป็นบทกริยาทั้งสองตัวมีบทกรรมตามหลังได้ เช่น

同学们去操场看球赛了。

老师找他谈学习的事情。

(2) คำกริยาตัวหน้าและบทกรรมของคำกริยาตัวหน้าแสดงวิธีการหรือ รูปแบบ
ของคำกริยาตัวหลัง เช่น

他用左手画。

我坐动车去。

她们坐飞机去中国。

我们用汉语谈话。

(3) คำกริยาตัวหลังแสดงวัตถุประสงค์ของคำกริยาตัวหน้า โดยที่บทกรรมของ
คำกริยาตัวหน้าในด้านความหมาย ก็คือเป้าหมายการกระทำของคำกริยาตัวหลัง

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ 汉语语法—特殊动词谓语句

คำกริยาตัวหน้าต้องมีบทกรรมตามหลัง ส่วนคำกริยาตัวหลังโดยทั่วไปจะไม่มี
บทกรรมตามหลัง เช่น

我倒水喝。

我买衣服穿。

我们自己做饭吃。

他要你的设计图看看。

(4) คำกริยาตัวหน้าเป็น “有” คำกริยาตัวหลังมักจะชี้แจงถึงการใช้งานบท
กรรมของ “有” ในที่นี้คำกริยาตัวหน้าต้องมีบทกรรมตามหลังเสมอ ส่วนคำกริยาตัว
หลังจะมีหรือไม่มีบทกรรมตามหลังก็ได้ เช่น

他们都有书看。

我有几个问题问老师。

我每天都有时间锻炼身体。

ลักษณะสำคัญของประโยคกริยาเชื่อมกริยา 连动句的特点

(1) บทกริยาของประโยคกริยาเชื่อมกริยาสามารถเป็นคำกริยา 2 คำได้
เช่น

我去找。

他们来参观。

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ
汉语语法—特殊动词谓语句

(2) คำกริยาทุกตัวที่เป็นบทกริยาของประโยคกริยาเชื่อมกริยา สามารถมีบทกรรมตามหลังได้ หรืออาจจะเป็นคำกริยาตัวใดตัวหนึ่งแล้วมีบทกรรมตามหลังก็ได้ เช่น

我去找书。

我去图书馆找。

我去图书馆找书。

(3) บทขยายบทกริยาโดยทั่วไปจะวางไว้หน้าคำกริยาที่เป็นบทกริยาตัวแรก เช่น

你快去告诉老师。

他想坐船去。

他们现在有机会学习汉语。

(4) รูปปฏิเสธโดยทั่วไปจะใช้คำกริยาวิเศษณ์แสดงปฏิเสธ “不” หรือ “没有” หน้าคำกริยาที่เป็นบทกริยาตัวแรก เช่น

他们不去旅游了。

今天我没(有)力气干下去了。

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ 汉语语法—特殊动词谓语句

จุดที่น่าสนใจ

(1) ลำดับหน้าและหลังของคำกริยาสองตัวที่เป็นบทกริยาในประโยคกริยาเชื่อมกริยาไม่สามารถสลับเปลี่ยนกันได้ เพราะจะทำให้ความหมายเปลี่ยน หรือไม่คงความหมายเดิม เช่น

我去教室叫他。

(เขาอยู่ที่ห้องเรียน วัตถุประสงค์ของ “去教室” คือ “叫他”)

我叫他去教室。

(เขาไม่ได้อยู่ที่ห้องเรียน วัตถุประสงค์ของ “叫他” คือ “去教室”)

สิ่งที่ต้องระวังเป็นอย่างยิ่งคือ คำกริยาแสดงรูปแบบ หรือวิธีการรวม ทั้งบทกรรมของคำกริยาดังกล่าวต้องวางไว้ข้างหน้า เช่น

老师用英语讲课。

× 老师讲课用英语。

他开车去老师家。

× 他去朋友家开车。

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ 汉语语法—特殊动词谓语句

(2) ในประโยคกริยาเชื่อมกริยา ถ้าเราต้องการเน้นย้ำการกระทำว่าได้เสร็จสิ้นแล้ว โดยปกติเราจะใช้คำเสริม “了” ที่ท้ายประโยค หรือใช้คำเสริม “了” วางไว้หลังคำกริยาที่เป็นบทกริยาตัวที่สองในประโยค เช่น

他们都回公司开会了。

× 他们都回了公司开会。

他们回公司开了一个会。

× 他们回了公司开一个会。

(3) ในประโยคกริยาเชื่อมกริยา ถ้ามีบทขยายบทกริยาแสดงเวลาอยู่ด้วย บทขยายบทกริยาดังกล่าว จะถูกวางไว้ต้นประโยคหรือหลังบทประธานก็ได้ เช่น

下午你到办公楼找我一下。

你明天上午到办公楼找我一下。

三年前我来中国学习过。

我两年以前去中国旅游过。

(4) รูปปฏิเสธของประโยคกริยาเชื่อมกริยา

① รูปปฏิเสธของประโยคกริยาเชื่อมกริยา คือ ใช้คำกริยาวิเศษณ์แสดงปฏิเสธ “不” หรือ “没有” วางไว้หน้าคำกริยาที่เป็นบทกริยาตัวแรกของประโยค ส่วนที่ปฏิเสธคือภาคแสดงทั้งหมด จึงไม่สามารถนำคำกริยาวิเศษณ์แสดงปฏิเสธไปวางหน้าคำกริยาที่เป็นบทกริยาตัวที่ 2 ได้ เช่น

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ
汉语语法—特殊动词谓语句

他不出去吃饭。

× 他出去不。吃饭

我不骑车去学校。

× 我骑车不去学校。

② เมื่อคำกริยาที่เป็นบทกริยาตัวแรกเป็น “有” รูปปฏิเสธก็คือ “没有” นั้นเอง เช่น

我没有饭吃了。

× 我不有饭吃了。

我最近没有时间去健身。

× 我最近不有时间去健身。

③ รูปประโยคคำถามแบบยืนยัน-ปฏิเสธของประโยคกริยาเชื่อมกริยา คือ เชื่อมความรู้อยืนยันกับรูปปฏิเสธของคำกริยาที่เป็นบทกริยาตัวแรก เช่น

你去不去看电影?

他今天晚上有没有时间逛街?

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ
汉语语法—特殊动词谓语句

(5) ประโยคกริยาเชื่อมกริยากับวลีรวมความที่มีลักษณะคำกริยาทำหน้าที่เป็นบทกริยา โดยสองโครงสร้างนี้มีรูปแบบที่ใกล้เคียงกัน อาจทำให้สับสนในการใช้ได้ง่าย จึงต้องระวังแยกแยะข้อแตกต่างให้ดี ผู้เขียนได้จำแนกไว้ตามตารางด้านล่าง

<p>ประโยคกริยาเชื่อมกริยา 连动句</p>	<p>ประโยคที่วลีรวมความที่มีลักษณะ คำกริยา ทำหน้าที่เป็นบทกริยา 动词性联合词组做谓语句</p>
<p>ตัวอย่าง 他上街买东西。</p>	<p>ตัวอย่าง 她们跳舞、唱歌。</p>
<p>ลำดับของคำกริยาหรือวลีที่มีลักษณะคำกริยาทั้งสองจะตายตัว สลับตำแหน่งไม่ได้</p>	<p>ลำดับของคำกริยาหรือวลีที่มีลักษณะคำกริยา ทั้งสองสลับตำแหน่งได้</p>
<p>ความสัมพันธ์ระหว่างคำกริยาหรือวลีที่มีลักษณะคำกริยาทั้งสองไม่ได้สัมพันธ์กันในลักษณะเชื่อมความ แต่สัมพันธ์กันในลักษณะ อธิบายกับถูกอธิบาย</p>	<p>ความสัมพันธ์ระหว่างคำกริยาหรือวลีที่มีลักษณะ คำกริยาทั้งสองสัมพันธ์กันในลักษณะเชื่อมความ</p>
<p>ไม่สามารถเติมคำเชื่อมโครงสร้างได้ จะพูดว่า “他又上街又买东西”。ไม่ได้</p>	<p>สามารถเติมคำเชื่อมโครงสร้างได้ 她们又跳舞又唱歌。</p>
<p>หน้าหลังความหมายเชื่อมโยงกัน ระหว่าง กลาง ไม่มีการพักเสียงหรือเว้นวรรค</p>	<p>หน้าหลังความหมายไม่ค่อยจะเกี่ยวเนื่องกัน ระหว่างกลางอาจมีการพักเสียงหรือเว้นวรรค</p>

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ
汉语语法—特殊动词谓语句

แบบฝึกหัด

(一) เปลี่ยนประโยคกริยาเชื่อมกริยาต่อไปนี้ให้เป็นรูปปฏิเสธ

ตัวอย่าง : 爸爸刚才骑自行车回家了。→

爸爸刚才没骑自行车回家了

1. 他们去公园玩儿了。
2. 我找他们打球。
3. 她有兴趣爬山。
4. 那儿有长椅坐。
5. 我们有地方踢球。

(二) ทำประโยคกริยาเชื่อมกริยาต่อไปนี้ให้สมบูรณ์

1. 我们一起去中国_____。
2. 晚上我们去电影院_____。
3. 我们常常用汉语_____。
4. 最近我没看_____。
5. 我们用钢笔_____。

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ
汉语语法—特殊动词谓语句

เฉลย

(一) เปลี่ยนประโยคกริยาเชื่อมกริยาต่อไปนี้เป็นรูปปฏิเสธ

ตัวอย่าง : 爸爸刚才骑自行车回家了。→

爸爸刚才没骑自行车回家了

1. 他们没去公园玩儿。
2. 我没找他们打球。
3. 她没有兴趣爬山。
4. 那儿没有长椅坐。
5. 我们没有地方踢球。

(二) ทำประโยคกริยาเชื่อมกริยาต่อไปให้สมบูรณ์

1. 我们一起去中国读书、旅游、玩。
2. 晚上我们去电影院看电影。
3. 我们常常用汉语聊天。
4. 最近我没空玩游戏、打球、旅游。
5. 我们用钢笔写字、练字。

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ
汉语语法—特殊动词谓语句

6. ประโยคคำควบหน้า
兼语句

ประโยคคำควบหน้าคือประโยคที่มีคำกริยาเป็นบทกริยาสองบทในประโยคเดียว บทกรรมของบทกริยาด้านหน้า ควบหน้าที่เป็นบทประธานของบทกริยาด้านหลัง ส่วนประกอบเช่นนี้เรียกว่า คำควบหน้า (兼语句) รูปแบบพื้นฐานของประโยคคำควบหน้าคือ

บทประธาน + คำกริยาที่เป็นบทกริยา + คำควบหน้า + บทกริยาของคำควบหน้า
主语 + 谓语动词 + 兼语 + 兼语的谓语

เช่น

1.

บทประธาน 主语	คำกริยาที่เป็น บทกริยา 1 谓语动词 1	บทกรรม 1 (คำควบหน้า / บทประธาน) 宾语 1 (兼语/主语)	คำกริยาที่เป็น บทกริยา 2 谓语动词 2	บทกรรม 宾语
李明	请	我	去。	
外面	有	人	砍	树

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ
汉语语法—特殊动词谓语句

2.

บทประธาน 主语	คำกริยาที่เป็น บท กริยา 1 谓语动词 1	บทกรรม 1 (คำควบหน้าที่ / บท ประธาน) 宾语 1 (兼语/主语)	บทกริยา (คำคุณศัพท์) 谓语 (形容词)
我	有	一个同事	很能干。
这个事情	让	我们	高兴不已。

ความสัมพันธ์ของคำกริยาสองตัวที่เป็นบทกริยา
ในประโยคคำควบหน้าที่
兼语句中两个谓语动词的关系

(1) บทกริยาของคำควบหน้าที่ ใช้ในการแสดงเป้าหมายที่จะบรรลุหรือผลที่จะเกิดขึ้นของการกระทำข้างหน้า เช่น

我们请你吃一顿饭。

她求我帮个忙

(2) ในกรณีที่บทกริยาที่ 1 เป็นคำกริยา “有” บทกริยาที่ 2 (คำกริยาหรือคำคุณศัพท์) จะทำหน้าที่อธิบายบทกรรม (兼语) ว่ากำลังทำอะไร หรือเป็นอย่างไร เช่น

宿舍里有人唱歌。

她有一双鞋很好看。

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ 汉语语法—特殊动词谓语句

(3) เมื่อบทกริยาข้างหน้าเป็นคำกริยา “是” คำกริยาที่เป็นบทกริยา ของ คำควบหน้าที่จะทำหน้าที่แสดงถึงการอธิบายหรือการชี้แจง เช่น

是老师批评他。

是李明准备这份礼物。

ลักษณะสำคัญของประโยคคำควบหน้าที่ 兼语句的特点

(1) ส่วนประกอบของบทกริยา

① ประโยคคำควบหน้าที่มีบทกริยา 2 บท บทกริยาที่ 1 ทำหน้าที่โดย คำกริยาและมีบทกรรมตามหลัง ซึ่งบทกรรมนี้ยังเป็นบทประธานของบทกริยาที่ 2 จึง ถูกเรียกว่าคำควบหน้าที่

② บทกริยาที่ 1 โดยทั่วไปทำหน้าที่โดยคำกริยาที่แฝงความหมายของการสั่ง หรือการขอร้อง เป็นต้น เช่น “请、让、叫、使、命令、禁止” เป็นต้น

③ บทกริยาของคำควบหน้าที่จะเป็นคำกริยาหรือคำคุณศัพท์ก็ได้ เช่น

大家想请您分享一下感想。(คำกริยา)

他有一个女朋友很活泼。(คำคุณศัพท์)

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ
汉语语法—特殊动词谓语句

(2) บทกริยาของคำควบหน้าถ้าเป็นคำกริยา มีบทกรรมตามหลังได้ เช่น

他们班有一个女同学参加比赛。

(3) หน้าบทกริยาทั้งสองมีบทขยายบทกริยาได้ เช่น

老师前天请我们喝茶。

老师常常让我们互相学习。

(4) บทกริยาของคำควบหน้า (คำกริยาหรือคำคุณศัพท์) ด้านหลังสามารถมี
บทเสริมบทกริยาได้ เช่น

他有一个同学打球打得很好。

这个城市有一个景区漂亮极了。

(5) ประโยคคำควบหน้าที่บางประโยคไม่มีบทประธาน เรียกว่า ประโยคคำ
ควบหน้าที่ที่ไม่มีประธาน (无主语兼语句) โดยบทกริยาที่ 1 มักจะใช้คำกริยา
“请”、“有” หรือ “是” เช่น

请大家安静。

外边有人找您。

昨天是我给您发过邮件。

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ 汉语语法—特殊动词谓语句

(6) รูปปฏิเสธของประโยคคำถามหน้า ที่ โดยทั่วไปจะใช้คำกริยาวิเศษณ์ แสดงปฏิเสธ “没 (有)” หรือ “不” หน้าคำกริยาที่เป็นบทกริยาที่ 1 เช่น

李明没请我看电影。

我们这儿没有人会法语。

妈妈不让我这样做。

จุดที่น่าสนใจ

(1) ในประโยคคำถามหน้า คำเสริมอาการที่แสดงการเสร็จสิ้น “了” จะต้องวางไว้หลังคำกริยาที่อยู่หลังคำถามที่เท่านั้น ได้ ไม่สามารถวางหลังคำกริยาที่เป็นบทกริยาที่ 1 เช่น

昨天姐姐请我吃了一顿中餐。

× 昨天姐姐请了我吃一顿中餐。

(2) บทกรรมของคำกริยา “有” ที่เป็นบทกริยา ถ้าเป็นบุคคลหรือสิ่งของที่ไม่ได้ชี้เฉพาะเจาะจง มักจะใช้บทขยายนามที่เป็นตัวเลข-ลักษณนาม เช่น

刚才有一位同事来找你。

妈妈有好几本小说很好看。

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ 汉语语法—特殊动词谓语句

(3) รูปปฏิเสธของประโยคคำถามที่

เมื่อคำกริยาที่แสดงการขอร้อง สั่ง เป็นบทกริยาที่ 1 รูปปฏิเสธของประโยคคำถามที่ ปกติมักจะใช้คำกริยาวิเศษณ์แสดงปฏิเสธ “没(有)” หรือ “不” หน้าบทกริยาที่ 1

他们几个人不让我去。

我没让他们帮你。

(4) การใช้คำควบนานี้ที่กับกริยาเชื่อมกริยาร่วมกัน

① ในประโยคคำถามที่ ด้านหลังของคำควบนานี้ที่สามารถตามด้วยโครงสร้างกริยาเชื่อมกริยาได้ เช่น

我们请她来公司 商量怎么解决的方案。

② หลังคำกริยาที่เป็นบทกริยาที่ 2 ของประโยคกริยาเชื่อมกริยาสามารถตามหลังด้วยคำควบนานี้ได้ เช่น

我们来中国 请您给我们分享中国文化的知识。

(5) ประโยคคำถามที่กับประโยคที่วลีบทประธาน-บทกริยาเป็นบทกรรม ประโยคคำถามที่กับประโยคที่วลีบทประธาน-บทกริยาเป็นบทกรรม มีรูปแบบที่คล้ายคลึงกัน ต้องระวังในการแยกแยะข้อแตกต่าง ดูได้จากตารางถัดไป

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ
汉语语法—特殊动词谓语句

	ประโยคคำควหน้าที่ 兼语句 ประโยคคำควหน้าที่ 兼语句	ประโยคที่วลีบทประธาน-บทกริยาเป็น บทกรรม 主谓词组做宾语的句子
ตัวอย่าง	他请我吃饭。	我们知道你帮助他。
	คำกริยาที่เป็นบทกริยาที่ 1 มักจะแฝง ความหมายขอร้อง สั่ง ชักนำ เช่น 请、叫、让、	คำกริยาที่เป็นบทกริยามักแสดง ความหมาย ประสาทการรับรู้หรือ ความรู้สึกนึกคิด เช่น 知道、希 望、听见、认为
	เป้าหมายที่คำกริยาที่เป็นบทกริยา เกี่ยวพันจำกัดเพียงแค่คนหรือสิ่งของ เท่านั้น	เป้าหมายที่คำกริยาที่เป็นบทกริยา เกี่ยวพัน เป็นคน สิ่งของ และการ กระทำ หรือสภาพ การณ์อื่นๆ
	ระหว่างคำกริยาที่เป็นบทกริยาที่ 1 กับ คำควหน้าที่ ไม่อาจเว้นวรรค หรือ แทรกบทขยายบทกริยาได้ ไม่สามารถ พูดว่า “他请,我吃饭”。	ระหว่างคำกริยาที่เป็นบทกริยากับบท กรรม (ทำ หน้าที่โดยวลีบทประธาน-บท กริยา) สามารถเว้น วรรคหรือแทรกบท ขยายบทกริยาได้ เช่น “我们 知 道,你帮助他。” หรือ “我们 知道这些 天你帮助他。”

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ
汉语语法—特殊动词谓语句

แบบฝึกหัด

แก้ประโยคกริยาเชื่อมกริยาต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

1. 医生让今天我吃这种药。
2. 昨天有刘老师来教室找你。
3. 是今晚我值班。
4. 是体育馆里同学们在打球。
5. 有这本书写得特别好。

เฉลย

แก้ประโยคกริยาเชื่อมกริยาต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

1. 医生今天让我吃这种药。 / 医生让我今天吃这种药。
2. 昨天有个刘老师来教室找你。
3. 今晚是我值班。
4. 体育馆里是同学们在打球。
5. 这本书写得特别好。

7. ประโยคแสดงการดำรงอยู่
存现句

ประโยคแสดงการดำรงอยู่ประโยคที่ต้นประโยคใช้คำหรือวลีที่แสดงสถานที่หรือเวลา เพื่อชี้แจง ว่าสถานที่หนึ่งๆ หรือเวลาหนึ่งๆ มีบุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือมีสิ่งใดสิ่งหนึ่งดำรง อยู่ ปรากฏ หรือสูญหาย ประโยคที่ไม่มีประธานเช่นนี้ เรียกว่า ประโยคแสดงการดำรงอยู่ รูปแบบพื้นฐานของประโยคแสดงการดำรงอยู่ คือ

คำหรือวลีแสดงสถานที่หรือเวลา (บทขยายบทกริยา) + คำกริยาแสดง การดำรงอยู่ ปรากฏ หรือสูญหาย (บทกริยา) + คำเสริมอาการ + คำนามแสดง การดำรงอยู่ ปรากฏ หรือสูญหาย (คนหรือสิ่งของ) (บทกรรม)

表示处所、时间的词或词组(状语)+表示存在、出现或消失的动词(谓语)+
动态助词+表示存在、出现或消失的名词(人或事物)(宾语)

เช่น

厨房里站着两位厨师。

(ในห้องครัวมีเชฟสองคนยืนอยู่)

书桌上放着不少课本。

(บนโต๊ะมีแบบเรียนวางอยู่ไม่น้อย)

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ 汉语语法—特殊动词谓语句

ลักษณะสำคัญของประโยคแสดงการดำรงอยู่ 存现句的特点

(1) ส่วนประกอบของบทขยายบทกริยาด้านประโยค

บทขยายบทกริยาด้านประโยคส่วนใหญ่ทำหน้าที่โดยคำหรือวลีบอก ทิศทาง หรือวลีบอกเวลา เช่น

前边飞来一只鸟。

公寓旁边又盖了一座大楼。

(2) ส่วนประกอบของบทกริยา

คำกริยาที่เป็นบทกริยาของประโยคแสดงการดำรงอยู่ โดยทั่วไปจะทำหน้าที่โดยคำกริยาที่แสดงความหมายดำรงอยู่ ปรากฏ หรือสูญหาย หลังคำกริยาที่เป็นบทกริยามักตามด้วยคำเสริมอาการ “着”、“了” หรือ “过” เช่น

画儿上画着一匹白马。

村子里走了一群年轻人。

早上下过一会儿大雨。

(3) ส่วนประกอบของบทกรรม

บทกรรมของประโยคแสดงการดำรงอยู่เป็นคำนามที่บ่งชี้บุคคลหรือ สิ่งของ หน้าบทกรรมมักมีคำแสดงตัวเลข-ลักษณนาม บทกรรมของประโยคแสดง การดำรงอยู่ มีทั้งบทกรรมที่เป็นผู้ถูกกระทำ และบทกรรมที่เป็นผู้กระทำ เช่น

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ
汉语语法—特殊动词谓语句

停车场里停着很多汽车。

(บทกรรมที่ เป็นผู้ถูกกระทำ)

隔壁搬走了两户人家。

(บทกรรมที่ เป็นผู้กระทำ)

(4) หน้าคำกริยาที่เป็นบทกริยามีบทขยายบทกริยาที่เป็นคำกริยาวิเศษณ์

两边门口都贴着对联。

操场旁边还放着长椅子。

(5) หลังคำกริยาที่เป็นบทกริยาสามารถตามด้วยบทเสริมบทกริยาได้ เช่น

妈妈的后院又种上了红玫瑰。

公司上个月招进来一名工程师。

(6) รูปปฏิเสธของประโยคแสดงการดำรงอยู่ คือ ให้ใช้คำกริยาวิเศษณ์ แสดงปฏิเสธ “没(有)” ไว้หน้าคำกริยาที่เป็นบทกริยา เช่น

早上店里没来顾客。

药盒上没写着说明。

(7) ประโยคแสดงการดำรงอยู่จะไม่มีบทประธาน ต้นประโยคคือคำบอกเวลาหรือคำบอกสถานที่ ทำหน้าที่เป็นบทขยายบทกริยา

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ
汉语语法—特殊动词谓语句

จุดที่น่าสนใจ

(1) เกี่ยวกับคำกริยาที่ทำหน้าที่เป็นบทกริยา

① คำกริยาที่สามารถทำหน้าที่เป็นบทกริยาของประโยคแสดงการดำรง อยู่ได้ นั้นค่อนข้างมีข้อจำกัด ในด้านความหมายส่วนใหญ่จะเกี่ยวกับตำแหน่ง หรือ การ เคลื่อนตำแหน่งของสรรพสิ่ง ที่พบบ่อยมีดังต่อไปนี้

- คำกริยาที่มักใช้แสดงการดำรงอยู่

A. คำกริยาบ่งชี้ถึงอิริยาบถหรือท่าทางของคนหรือสิ่งของที่อยู่ในสภาพนิ่ง เช่น

坐、站、睡、贴、躺、住、停

长椅上躺着一个人。

晚上那间房住着两位客人。

B. คำกริยาบ่งชี้ถึงอาการในการจัดวางสิ่งของ เช่น

放、挂、摆、种、写、画、绣

那儿挂着一幅油画。

牌子上写着：“禁止吸烟！”

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ
汉语语法—特殊动词谓语句

- คำกริยาที่มักใช้แสดงการปรากฏ

A. 来、出、起、出现 เช่น

脸上起了一个黑痣。

学校里出了新闻。

B. คำกริยาบางคำที่มีบทเสริมบอกทิศทางแบบคำเดี่ยวตามหลัง

上(来/去)、下(来/去)、进(来/去)、出(来/去)、
过(来/去)、起(来)

电影院里出来了很多观众。

刚才过来几个留学生。

C. คำกริยาที่มีบทเสริมบอกทิศทางแบบคำผสม

“来/去” ตามหลัง 跑(上来/去)、 走(下来/去)、

开(进来/去)、 露(出来)、 卖(出去)、

划(过来/去)、 挂(起来)

เช่น

东边开过来一辆货车。

对面楼上跑下来一群学生。

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ
汉语语法—特殊动词谓语句

D. คำกริยาที่มักใช้แสดงการสูญหาย

死、 消失、 丢、 掉

他家里丢了一辆车。

(2) บทขยายบทกริยาต้นประโยค

① ในภาษาจีน คำบอกสถานที่หรือคำบอกเวลาที่เป็นบทขยายบทกริยา ในประโยคแสดงการดำรงอยู่ต้องวางต้นประโยค - หน้าคำกริยาที่เป็นบทกริยา ไม่สามารถวางหลังคำกริยาที่เป็นบทกริยาได้ เช่น

书架上摆着很多好看的小说。

× 很多好看的小说摆着书架上。

今天上午送来了一盒包裹。

× 一盒包裹送来了今天上午。

② หน้าบทขยายบทกริยาที่บอกสถานที่หรือบอกเวลาในประโยคแสดง การดำรงอยู่ โดยทั่วไปจะไม่ใช้คำบุพบท “在” หรือ “从” เช่น

车上装着很多零件。

× 在车上装着很多零件。

前边来了一批工作人员。

× 从前边来了一批工作人员。

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ
汉语语法—特殊动词谓语句

③ คำหรือวลีบอกสถานที่หรือบอกเวลาสามารถใช้ร่วมกันได้ เช่น

我们机关上个月来了一位新领导。

明年这个地方要搬走几个工厂。

(3) คำกริยาที่เป็นบทกริยากับคำเสริมอาการ

① หลังคำกริยาที่เป็นบทกริยาที่แสดงการดำรงอยู่เติมคำเสริมอาการ

“着” ได้ แต่หน้าคำกริยาที่เป็นบทกริยาไม่สามารถเติมคำกริยาวิเศษณ์ “正”
หรือ “在” ที่แสดงสภาพที่ดำเนินอยู่ของการกระทำได้

隔壁住着一位老人。

× 隔壁正住着一位老人。

墙上挂着一张世界地图。

× 墙上在挂着一张世界地图。

② หลังคำกริยาที่เป็นบทกริยาที่แสดงการปรากฏ และการสูญหายเติม คำ
เสริมอาการ “了” ได้ เช่น

那个旅馆来了不少旅客。

昨天上午走了好些旅客。

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ 汉语语法—特殊动词谓语句

③ หลังคำกริยาที่เป็นบทกริยาที่แสดงการดำรงอยู่ หรือการปรากฏเติม
คำเสริมอาการ “过” ได้ เช่น

我们家乡种过这种豆子。

我的手上出过一些红点儿。

(4) คำกริยาที่เป็นบทกริยากับบทเสริมบทกริยา

หลังคำกริยาที่เป็นบทกริยาของประโยคแสดงการดำรงอยู่สามารถตาม
ด้วยบทเสริมบอกทิศทาง หรือบทเสริมบอกผลเท่านั้น เช่น

上个月搬来几个大学生。

(บทเสริมบอกทิศทางแบบคำเดี่ยว)

楼上掉下来一支笔。

(บทเสริมบอกทิศทางแบบคำผสม)

十点半开过去一列火车。

(บทเสริมบอกทิศทางแบบคำผสม)

我们班转走一个同学。

(บทเสริมบอกผล)

บทเสริมบทกริยาชนิดอื่นๆ ไม่สามารถใช้ในประโยคแสดงการดำรงอยู่ได้

(1) ในประโยคปฏิเสธ หน้าคำนามที่บ่งชี้บุคคลหรือสิ่งของ (บทกรรม) ไม่
ต้องเติมตัวเลข-ลักษณนาม หรือนิยมสรรพนาม เช่น

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ
汉语语法—特殊动词谓语句

学校门口没停着车。

× 学校门口没停着一辆车。

前边没开来汽车。

× 前边没开来那辆汽车。

แบบฝึกหัด

(一) เปลี่ยนประโยคต่อไปนี่ให้เป็นประโยคแสดงการดำรงอยู่

ตัวอย่าง : 有一个孩子从前边跑来了。 →

前边跑来了一个孩子。

1. 有几辆汽车从后边开来了。
2. 有几个同学从教室里走出来。
3. 有很多人站在商场门口前面。
4. 有一个同学从我们学校搬走了。
5. 有十几个员工从工厂里出来。

(二) เปลี่ยนประโยคด้านล่างต่อไปนี่ให้เป็นรูปปฏิเสธ

1. 书上写着她的汉语名。
2. 花园里种着很多花。
3. 床上躺着一个人。

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ
汉语语法—特殊动词谓语句

4. 昨天来过一位中国客人。

5. 墙上贴了一副漂亮的中国画。

เฉลย

(一) เปลี่ยนประโยคต่อไปนี้เป็นประโยคแสดงการดำรงอยู่

ตัวอย่าง: 有一个孩子从前边跑来了。 →

前边跑来了一个孩子。

1. 后边开来了几辆汽车。

2. 教室里走出来了几个同学。

3. 商场门口前面站着很多人。

4. 我们学校搬走了一个同学。

5. 工厂里出来了十几个员工。

(二) เปลี่ยนประโยคด้านล่างต่อไปนี้เป็นรูปปฏิเสธ

1. 书上没有写(着)她的汉语名。

2. 花园里没有种(很多)花。

3. 床上没躺着人。

4. 昨天没来过中国客人。

5. 墙上没贴着一副漂亮的中国画。

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ
汉语语法—特殊动词谓语句

ภาคผนวก

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ
汉语语法—特殊动词谓语句

ดัชนีค้นคำ

B

“把”字句	bǎzìjù	ประโยค 把
“被”字句	bèizìjù	ประโยค 被
宾语(宾)	bīnyǔ	บทกรรม
补语	bǔyǔ	บทเสริมบทกริยา
补充词组	bǔchōng cízǔ	วลีเสริมความ

C

陈述句	chénshùjù	ประโยคบรรยาย
程度补语	chéngdù bǔyǔ	บทเสริมบอกระดับ
词组	cízǔ	วลี
存现句	cúnxiànjù	ประโยคแสดงการดำรงอยู่

D

代词(代)	dàicí	คำสรรพนาม
单部句	dānbùjù	ประโยคภาคเดียว
单句	dānjù	ประโยคเดียว
“的”字结构	dezìjiégòu	วลี “的”
定语	dìngyǔ	บทขยายนาม
动宾词组	dòngbīncízǔ	วลีกริยา-กรรม
动词(动)	dòngcí	คำกริยา
动词谓语句	dòngcíwèiyǔjù	ประโยคที่คำกริยาเป็น บทกริยา

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ
汉语语法—特殊动词谓语句

动量词	dòngliàngcí	คำลักษณนาม นับการกระทำ
-----	-------------	---------------------------

F

非主谓句	fēizhǔwèijù	ประโยคที่ภาคประธาน- ภาคแสดงไม่ครบ
否定式	fǒudìngshì	รูปปฏิเสธ
复句	fùjù	ประโยคเชิงซ้อน
副词 (副)	fùcí	คำกริยาวิเศษณ์

G

关联词	guānliáncí	คำเชื่อมโครงสร้าง
-----	------------	-------------------

J

兼语句	jiānyǔjù	ประโยคคำควบหน้า
介词 (介)	jiècí	คำบุพบท
介词结构	jiècíjiégòu	วลีบุพบท
句号	jùhào	เครื่องหมายจบประโยค

K

肯定式	kěndìngshì	รูปยืนยัน
-----	------------	-----------

L

连词 (连)	liáncí	คำสันธาน
连动句	liándòngjù	ประโยคกริยาเชื่อมกริยา
量词	liàngcí	คำลักษณนาม

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ
汉语语法—特殊动词谓语句

M

名词	míngcí	คำนาม
名量词	míngliàngcí	คำลักษณนามนับนาม

Q

其他成分	qítāchéngfēn	ส่วนประกอบอื่นๆ
趋向补语	qūxiàngbǔyǔ	บทเสริมบอกทิศทาง

R

人称代词	rénchēngdàicí	บุรุษสรรพนาม
------	---------------	--------------

S

“是”字句	shìzìjù	ประโยค 是
受事主语	shòushìzhǔyǔ	บทประธานที่ถูกกระทำ
双宾语	shuāngbīnyǔ	บทกรรมคู่
双部句	shuāngbùjù	ประโยคภาคคู่

W

谓语	wèiyǔ	บทกริยา
谓语动词	wèiyǔdòngcí	คำกริยาที่ เป็นบทกริยา
无主句	wúzhǔjù	ประโยคที่ไม่มี ประธาน
无主兼语句	wúzhǔjiānyǔjù	ประโยคคำควบ หน้าทีที่ไม่มีประธาน

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ
汉语语法—特殊动词谓语句

X

形容词 (形)	xíngróngcí	คำคุณศัพท์
---------	------------	------------

Y

疑问句	yíwènjù	ประโยคคำถาม
疑问代词	yíwèndàicí	ปลงจฉาสรรพนาม
“有”字句	yǒuzìjù	ประโยค 有

Z

正句	zhèngjù	ประโยคหลัก
指示代词	zhǐshìdàicí	นิยมสรรพนาม
中心语	zhōngxīnyǔ	คำหลัก
主语 (主)	zhǔyǔ	บทประธาน
主语部分	zhǔyǔbùfēn	ภาคประธาน
主谓句	zhǔwèijù	ประโยคที่ภาคประธาน- ภาคแสดงครบ
主语谓语句	zhǔyǔwèiyǔjù	ประโยคที่วลีบทประธาน- บทกริยาเป็นบทกริยา
助词 (助)	zhùcí	คำเสริม
助动词 (助动)	zhùdòngcí	คำกริยานุเคราะห์
状语	zhuàngyǔ	บทขยายบทกริยา

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ

汉语语法——特殊动词谓语句

บรรณานุกรม

- 丁永寿. 对外汉语教学参考. 北京:北京语言大学出版社, 2010.
- 卢福波. 对外汉语教学使用语法. 北京;北京语言大学出版社, 1996.
- 刘月华. 实用现代汉语语法. 北京:商务印书馆, 2001.
- 卢福波. 对外汉语教学实用语法. 北京:北京语言大学出版社, 2011.
- 陆庆和. 实用对外汉语教学语法. 北京:北京大学出版社, 2006.
- 吕必松. 汉语和汉语作为第二语言教学. 北京:北京大学出版社, 2007.
- 毛悦. 汉语作为第二语言要素教学. 北京:北京大学出版社, 2010.
- 孙德金. 对外汉语语法及语法教学研究. 北京:商务印书馆, 2006.
- 王建勤. 第二语言习得研究. 北京:商务印书馆, 2010.
- 王建勤. 汉语作为第二语言的学习者系统研究. 北京:商务印书馆, 2006.
- 王永德. 留学生习得汉语句式发展研究. 上海:复旦大学出版社 2008.
- 张美兰. 泰国学生可能补语偏误和教学对策研究. 厦门大学 2007.
- 崔亚丽. 泰国学生汉语中状语语序偏误研究及其教学策略. 山东大学, 2010.
- 王正煜. 泰国学生汉语时态副词偏误分析及教学策略. 河北大学, 2014.
- 蒋晓丹. 泰国留学生汉语离合词偏误分析及教学对策. 辽宁师范大学, 2015.
- 冯歆桐. 汉泰语定状语对比研究. 天津师范大学, 2014.
- 林勇明. 泰国学生汉语定语顺序的偏误是分析及其习得顺序. 北京语言大学, 2000.
- 雪华. 留学生汉语习得近义词偏误研究——以泰国学生为例. 云南师范大学, 2004.
- 魏红. 泰国学生汉语习得的“把”字句分析研究. 云南师范大学, 2004.
- 陈晨. 泰国学生汉语趋向补语习得偏误分析. 云南师范大学, 2005.

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบกริยาชนิดพิเศษ 汉语语法—特殊动词谓语句

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ นางสาวรัฐพร ปานมณี ตำแหน่งทางวิชาการ อาจารย์
สังกัดภาควิชาการจัดการเรียนรู้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
E-mail : rattaporn@go.buu.ac.th

ประวัติการศึกษา

- ปริญญาโท TCSOL (Teaching Chinese to Speakers of Other Languages) Guangxi University, P.R.China (2558)
- ปริญญาตรี B.A. (Chinese language and Literature) Guangxi University, P.R.China (2556)
-

ประวัติการทำงาน

พ.ศ.2558-ปัจจุบัน อาจารย์ประจำหลักสูตรวิชาภาษาจีน ภาควิชาจัดการ
เรียนรู้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ผลงานวิจัย

รัฐพร ปานมณี, โสภี ชาญเชิงยุทธชัย และ มณฑกาณูจน์ ภูมรา. (๒๕๖๖).
A Brief Analysis of the Use of English Loanwords in Chinese. *วารสารวิชาการ
ภาษาและวัฒนธรรมจีน มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ*, ๑๐(๑), (วารสารทาง
วิชาการในฐานะข้อมูลระดับชาติ Thai Journal Citation Index (TCI) กลุ่มที่ ๒)

รัฐพร ปานมณี. (๒๕๖๕). A study on the acquisition errors of "Bi"
sentence by Thai Students Authors. *วารสารวิชาการภาษาและวัฒนธรรมจีน
มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ*, ๙(๑), ๒๙๑-๒๙๘. (วารสารทางวิชาการใน
ฐานะข้อมูลระดับชาติ Thai Journal Citation Index (TCI) กลุ่มที่ ๒)

รัฐพร ปานมณี. (๒๕๖๔). Analysis on the comparison of noun

ไวยากรณ์จีน ประโยคที่คำกริยาเป็นบทกริยาชนิดพิเศษ 汉语语法—特殊动词谓语句

quantifiers in Chinese and Thai. วารสารวิชาการภาษาและวัฒนธรรมจีน มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ, ๘(๑), ๓๓๕-๓๔๒.(วารสารทางวิชาการในฐานข้อมูลระดับชาติ Thai Journal Citation Index (TCI) กลุ่มที่ ๒)

วัฒน์พร จตุรานนท์, โสภี ชาญเชิงยุทธชัย, ศศิขญา แก่นสาร, รัฐพร ปานมณี, ภาสกร ภักดีศรีแพง และ เหนอ เหว่ยหมิน. (๒๕๖๓). การศึกษาพฤติกรรมการเรียนออนไลน์และความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนผ่านระบบออนไลน์ของนิสิต หลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาภาษาจีน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาภาคการศึกษาฤดูร้อน ปีการศึกษา ๒๕๖๒ ตามมาตรการและการเฝ้าระวังการระบาดของโรคไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙. วารสารวิชาการภาษาและวัฒนธรรมจีน มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ, ๗(๒), ๒๙๑-๓๐๙. (วารสารทางวิชาการในฐานข้อมูลระดับชาติ Thai Journal Citation Index (TCI) กลุ่มที่ ๒)

**คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา**